

HIRDETÉS

Adószámunk: **18036754-1-43**

Kérjük, hogy befizetett adójának 1 %-át a közhasznúan működő

Műegyetemi Hallgatókért Alapítvány

számára ajánlja fel.

Fotó: Nemcsics Botond

Czigány Tibor az OHV Top 100 élén • A digitalizáció térhódítása számos területen, így az oktatásban is radikális változásokat hozott. Ezzel összhangban a fogadói oldal, azaz a hallgatók igényei átalakulóban vannak, melyhez az oktatóknak is alkalmazkodniuk kell. De mégis milyen mértékben? Interjúmból többek között ez is kiderül. Cikkünk a 2. oldalon

A bűvészet terápia

Szeretted volna valaha, hogy a mesék csodái valósággá válnak? Nyűgözted volna le valaha a tudással tanárod gyermeki énjét is? A bűvészet kétszeres világbajnoka, **Hajnóczy Soma**

nem csak oktatóját, hanem a világot kápráztatta el varázslattal. Interjúmban őt kérdeztük az egyetemi évekről, a szakma rejtelméről és a terveiről.

Cikkünk a 12-13. oldalon

Tanulj meg te is csapatban dolgozni

A feladatok komplexitása gyakran megköveteli, hogy csapatban dolgozzunk, mert kizárólag mások közreműködésével, szaktudásának felhasználásával érhető el a kitűzött cél. A kooperáció viszont az egyik legnehezebb feladat, részben tehetség és

megfelelő kulturális közeg kell hozzá, ugyanakkor odafigyeléssel fejleszthető. Ennek módszereiről ad tanácsokat **Takács Veronika**, a GTK Ergonómia és Pszichológia Tanszékének tudományos segédmunkatársa.

Cikkünk a 5. oldalon

200 év párhuzamai...

Fotó: Párkányi Tamás

Nyáry Krisztiánnal beszélgettünk szabadságról, független sajtóról, a vidéki élet kilátásatlanságáról és az utóbbi néhány hónap közéleti eseményeinek tanulságairól.

„A 19. század legeleje óta lényegében ugyanabban a közéleti közegben élünk. Sok olyan politikai konstelláció van, ami emlékeztet egy korábbira. Ha ezeknek megértjük a belső összefüggéseit, a saját korunkról is tanulhatunk. A politikai megosztottság, a különböző székértáborok mozgása, a hatalom és a civil szféra viszonya nagyon sok mindenben hasonló. Móricz és Mikszáth regényeiben ezekre kézenfekvő példákat találhatunk, de például Eötvös József A falu jegyzője c. műve is olyan, mintha most született volna.”

Cikkünk a 7. oldalon

HIRDETÉS

WWW.EHK.BME.HU

www.facebook.com/bmeehk

Oktatás, Juttatás, Pályázatok, Kollégium, Sport, Szabályzatok

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

www.ehk.bme.hu

Czigány Tibor a Gépészmérnöki Kar dékánja

Az OHV Top 100 élén

A digitalizáció térhódítása számos területen, így az oktatásban is radikális változásokat hozott. Ezzel összhangban a fogadói oldal, azaz a hallgatók igényei átalakulóban vannak, melyhez az oktatóknak is alkalmazkodniuk kell. De mégis milyen mértékben? Interjúból többek között az is kiderül, hogy hogyan maradhat színvonalas a jövő nemzedékének képzése, és mit tesz ezért **Czigány Tibor**, a GPK dékánja.

TACSI KORNÉLIA

A korábbi években többször felkerült az OHV Top 100 listájára. Meglepődött az idei eredmények láttán?

Az idei eredmények elsősorban dékánként töltenek el büszkeséggel, hiszen a legjobb 100-ba 26 gépészkari oktató is bekerült, ami mutatja a hosszú évek óta tartó folyamatos fejlesztéseink hatását. Külön öröm, hogy a legjobbak között szereplő kollégáink többsége a fiatalabb korosztályhoz tartozik, ami előrevetíti a Gépészmérnöki Kar jövőbeni fejlődését és népszerűségét is. Emellett az első hely egyéni szinten is hatalmas siker, hiszen a két évvel ezelőtti megszerzett bronzérem volt az eddigi legjobb helyezésem az egyetemi rangsorban.

Mik azok a tanári kompetenciák, tulajdonságok, melyeket igazán értékelnek a hallgatók?

A legfontosabb, hogy egy oktató legyen kiszámítható és következetes, ennek egyik eleme, hogy a félév elején pontosan ismertesse

Fotó: Nemcsics Botond

a játékszabályokat. Bármilyen nehéz tárgyról is legyen szó, ha a hallgatóság tudja a teljesítéshez szükséges követelményeket, illetve a nem teljesítés esetén a szankciókat, a határidőket, a pótlás módjait, akkor van mihez igazodnia, felelős mérnöki döntést tud hozni. A tanároknak pedig tartaniuk kell magukat ezekhez a keretekhez. Fontos továbbá az iránymutatásul szolgáló, de türelemmel párosuló, „atyai szigor”, amellyel a hallgatókat nevelhetjük. Kezeljük őket valódi kollegaként, azaz a kérdéseikre kódosítás nélkül, a legjobb tudásunk szerint válaszoljunk, továbbá e-mail-jeikre egy napon belül érdemben reagáljunk. Vallom, hogy az órákra mindig felkészültem, előtte 5-10 perccel kell érkezni, utána pedig lehetőséget kell biztosítani a kérdésnek és beszélgetésnek. Manapság divat a különböző korosztályok közötti különbségeket felnagyítani, ugyanakkor tény, hogy máshogy kell az Y és Z generációt oktatni.

Mi az Ön sikerének titka?

Talán az, hogy otthon minden nap találkozom ezekkel a generációkkal. A 19, 21 és 25

éves gyerekeim által folyamatosan szembesülök ezen korcsoport gondolkodásmódjával, örömeivel, bánataival és kedvenc időtöltéseivel. Azt tapasztalom, hogy a digitális bennszülötteknek is nevezett korosztály nehezen viseli a monotonitást, szereti a változatosságot, a tanultakat sokkal inkább köti a látottakhoz, mint a hallottakhoz. Ennek megfelelően, bár a hagyományos táblás előadás híve vagyok, belátom,

...a digitális bennszülötteknek is nevezett korosztály nehezen viseli a monotonitást, szereti a változatosságot, a tanultakat sokkal inkább köti a látottakhoz, mint a hallottakhoz.

hogy 5-10 percenként szükséges néhány vetített ábrával, animációval vagy rövid filmmel feldobni az órát. Ehhez azonban folyamatosan figyelni kell a közönség viselkedését, jelzéseit és észrevenni, ha lankad a figyelem. A legfontosabb ma is az élő előadás, ezért nem támogatom a távoktatást, illetve más alternatív módszereket. Egy színházi darab vagy sportesemény is

élvezetesebb és hatásosabb előben, mint a tévéképernyőn, mivel fontos az együtt lélegzés, a reakciók megtapasztalása, az előadói kisugárzás. A tömeghatás magával ragadja a kevésbé érdeklődő, fáradt vagy éppen mással foglalkozó diákot is. Ezek mind olyan pluszt adnak a fiatal kollegáknak, amelyeket otthon egyedül a szobában ülve a tankönyvet vagy a képernyőt nézve nem kaphatnak meg. Hiszem, hogy a hallgatók és oktatók rendszeres és közvetlen találkozása jelenti a fejlődés és a tehetségek kibontakozásának zálogát.

A másik, amit fontosnak tartok, az a tehetséggondozás. Fel kell ismerni a hallgatók csillogó szemeiben a bennük rejlő kvalitásokat, tudni kell akár még egy nagylétszámú előadás során is kiválasztani az érdeklődők közül a legjobbakat, akik talán megtisztelnak azzal, hogy témavezetőjüknek választanak. Én is úgy kerültem erre a pályára, hogy harmadéves koromban tanárom, Váradi Károly professzor úr megszólított, hogy „Kolléga Úr, önnek kiváló érzéke van a csapágyakhoz, nem lenne kedve velem dolgozni?” És lett. Váradi professzor Úr mintáját követve én is megszólítottam a diákjaimat, illetve maguktól is jönnek, hogy dolgozzunk közösen. Talán ezekre az eredményeimre vagyok a legbüszkébb, amely számtalan sikeres TDK dolgozatban, szakdolgozatban és diplomatervben valósult meg. Eddig témavezetésemmel heten nyertek OTDK I. díjat, és 18 PhD hallgató szerzett doktori fokozatot.

Milyen tapasztalatai vannak az OHV-val kapcsolatban?

Tanárként és dékánként is fontosnak tartom, hogy minden évben a tanszékvezetőkkel átnézzük a kari lista legjobb és legrosszabb 10%-át, ezután a tanszékek elemzik az ok-okozati összefüggéseket is. Ezek eredménye lehet jutalmazás,

sok tartására, ugyanakkor nem egy esetben tapasztalom, hogy ezek a kollégák a kiscsoportos képzésben szárnyalnak, a gyenge OHV teljesítményből kiváló lett.

Milyennek látja az OHV értékelőrendszerét? Milyen változásokat érzékelt a korábbi évekhez képest?

Megfelelőnek találtam a rendszert, a szöveges visszajelzések is korrektek voltak. A hallgatók többnyire konstruktív kritikát fogalmaznak meg: egyrészt elismerik a teljesítményt, ugyanakkor rámutatnak a javításra szoruló pontokra. Persze néha előfordul egy-egy kirívó, nyomdafestéket nem tűrő értékelés, de ezeket a helyén kell kezelni. Fontos, hogy az eredményeket rendszerben szemléljük, azaz több félév statisztikáinak elemzése után érdemes mélyreható következtetéseket levonni, és azok alapján változtatásokat végrehajtani.

Különösebben nem éreztem változást. Talán többen töltötték ki a kérdőívet és több szöveges véleményt kaptam, valamint az ötös skála idén hatfokozatú lett, rákényszerítve a semleges értékelő hallgatókat, hogy nyilatkozzanak: a középértékhez képest inkább jobb, vagy rosszabb volt a tantárgy.

Dékánként mit tesz az oktatás színvonalának javítása érdekében?

A Gépészmérnöki Karon minden félévben rendezünk az oktatóknak kari fórumot. Az előző félév témája például a generációk közötti különbség volt, kiemelve, hogy miért kell máshogy oktatni az egyes korcsoportokat. Erre elhívtuk Dr. Séllei Beatrix adjunktust a GTK-ról, aki előadásában kiválóan érzékeltette, hogy mi a különbség az egyes generációk között és rámutatott arra, hogy milyen speciális igényei vannak az egyetemista korosztálynak. Régen ezek a generációs különbségek leginkább szülő és gyerek viszonylatban voltak szembetűnőek, ma ez akár két-három év korkülönbségnél is érzékelhető. Nemrég egy kollektív tudásbázis kialakítása érdekében Ábrahám professzor Úr vezetésével létrehoztunk egy kari bizottságot, amelynek tagjai felkeresik az elmúlt évek OHV listáinak élén szereplő kollégákat, hogy összegyűjtsék a legjobb tanári módszereket („best practice”). Ezekből füzet készül, amelyet eljuttatunk a kar minden oktatójához, majd átbeszélve azokat egy újabb kari fórumon egymástól tanulva tudjuk oktatástechnikánkat még hatékonyabbá tenni. Ezáltal elérhető a célunk: hogy jobban oktassunk és minél jobb mérnököket képezzünk.

A BME kollégiumai nyáron is várják a hallgatókat

Nyár? Kollégium? Naná!

A vizsgaidőszak végeztével sok hallgató életét könnyíti meg az egyetem kollégiumainak nyári használata. De mibe is kerül az, ha nem költözünk ki a diákszállásokról a nyári szünet alatt?

ISTVÁN ADRIENN

Akik a mintatanterv szerinti szakmai gyakorlaton vesznek részt (akár 4, 6 vagy 8 hétig), illetve a kollégiumi mentoroknak az évközi díjat kell kifizetniük nyárra is. Azért nem árt tudni, hogy habár a szakmai gyakorlatot nem kell igazolni, de a kedvezményt a képzési idő alatt csak egyszer lehet igénybe venni, és csak a mintatantervben

Fotó: Andrányi Tamás

	Baross Gábor, Bercsényi 28-30, Vásárhelyi Pál és Wigner Jenő Kollégium	Martos, Schönherz és Kármán Tódor Kollégium
BME hallgatók (költségtérítések is), egyéb kollégisták	25.000,- Ft/fő/hó	28.000,- Ft/fő/hó
nem BME-s hallgatók BME-s hallgató melletti férőhelyen	29.500,- Ft/fő/hó	34.000,- Ft/fő/hó
nem BME-s hallgatók	34.000,- Ft/fő/hó	40.000,- Ft/fő/hó

meghatározott ideig, ha valaki tovább szeretne maradni, akkor bizony a fennmaradó időre az alapdíjat kell fizetnie.

A doktorandusz és külföldi

(miniszteri ösztöndíjas) hallgatók is az évközi kollégiumi díjért folyamodhatnak kollégiumi szobáért.

Általában a kollégiumi besorolás

a félévközi besoroláshoz igazodik, vagyis: Építőmérnöki Kar – Vásárhelyi Pál Kollégium, Villamosmérnöki és Informatikai Kar – Schönherz Kollégium; Gépészmérnöki Kar – Kármán Tódor Kollégium, Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar – Baross Gábor Kollégium; Építészmérnöki Kar – Bercsényi 28-30 Kollégium; Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar – Wigner Jenő Kollégium; Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar – Martos Kollégium, Természettudományi Kar – Kármán Tódor Kollégium. Ezek viszont az idén egy kicsit átrendeződhetnek, mivel több kollégiumunkat felújítják.

A Kollégiumok Igazgatósága (KI) minden nyári időszak előtt kiadja az arra az időszakra érvényes hirdetményét, melyben meghatározzák, hogy melyik kollégiumban mely szobákba lehet majd jelentkezni. „Nyáron általában elég férőhely áll a hallgatók rendelkezésére, így általánosan elmondható, hogy abba a kollégiumba kerülnek, ahová jelentkeznek. Ez a szobákra már nem biztos, hogy

igaz, ugyanis a szobakiosztásokról az adott kollégiumban a legnagyobb létszámban lakó kar HK-ja rendelkezik, így minden kollégiumban más a szobafoglalási időszak és annak a menete. A legtöbb épület esetében azonban igaz, hogy az egyébként is abban a szobában lakó hallgató, aki nyárra is kért elhelyezést, ő előjogot élvez a szobára.” – tudtuk meg Kovalovszki Mátétól, az Egyetemi Hallgatói Képviselőtől.

A nyári időszakra jelentkezni a KEFIR rendszeren (<http://kefir.bme.hu>) keresztül lehet, ahogy az év többi időszakában is. Minimum egy hónapra lehet csak jelentkezni, és figyeljen mindenki, mert automatikusan nem jár kollégium! Ha valaki frissen fejezte be az MSc-t vagy a Bsc-t, és nem kívánja a BME falai között folytatni tanulmányait, akkor is kaphat kollégiumot nyárra a BME-s hallgatóknak járó áron, viszont ekkor már a szakmai gyakorlatra igényelhető kedvezményt nem vehetik igénybe, ha addig nem tették. A nem BME-s hallgatók, mivel nekik nincs KEFIR hozzáférésük, a KI hirdetményében megadott email címen tudnak jelentkezni.

Az adott félév határidejeit és aktuális információit a KI honlapján (<http://ki.bme.hu/>) teszik közzé.

HIRDETÉS

BME
EGYETEMI NAPOK
SZEPTEMBER 11-13.

**BUDAPEST,
XI.KERÜLET
INFOPARK**

DIÁKBÉRLET 4.499 Ft
BÁRMILYEN ÉRVÉNYES
DIÁKIGAZOLVÁNNYAL!
Jegyek korlátozott számban kaphatóak!

www.bmejegy.hu
www.egyeteminapok.hu
facebook.com/egyeteminapok

JEGYÁRAK

Konvertálható tudás járműmérnököknek

Mesterségem címere

Cikksorozatunkban a közel-múltban diplomázott műegyetemistákat faggatunk arról, hogy mit vittek magukkal a BME-ről a munka világába.

Interjúmban **Tarjányi Rékával** beszélgettem, aki az államvizsga után korábbi gyakorlati helyén kezdett dolgozni, ahol analitikus gondolkodását kamatoztatva egy mentor pártfogásában az utasszállító repülőgépek kötelező karbantartását koordinálja.

TACSI KORNÉLIA

Hogyan találtad a munkahelyedet és miért ezt választottad?

A hatodik félévet követő nyáron a hathetes szakmai gyakorlatomat jelenlegi munkahelyemen, a Lufthansa Technik Budapest Kft.-nél töltöttem. Ez idő alatt a vállalatban működő más részegységek feladataiba is belekóstolhattunk, de egyértelműen a mostani területem tetszett a legjobban. A mentorom türelmesen és segítőkészen betanított minket, majd amikor már megbizonyosodott afelől, hogy jól dolgozunk, szabad

Fotó: Fekete Péter

Név	Tarjányi Réka
Kar	KJK
Szak	Járműmérnök BSc., Repülőgépész szakirány
Végzés ideje	2018. január
Munkába állás ideje	2018. március
Munkahely	Lufthansa Technik Budapest Kft.
Pozíció	Junior projektvezető

kezet és nagyobb önállóságot adott nekünk. Végül a szakdolgozatomat is az ottani munkámból írtam.

A nyár után feletteseim felajánlották, hogy egy diákszövetkezeten keresztül visszamehetnék dolgozni. Idén januárban pedig teljes munkaidős állást kínáltak, melyre annak ellenére

igent mondtam, hogy korábban már jelentkeztem járműmérnök MSc.-re.

Mi készített arra, hogy az egyetemi inkubátort elhagyva, a mesterképzés helyett el kezdj dolgozni?

Eredetileg azt terveztem, hogy végigcsinálom a teljes öt és fél

éves képzést. A gyakorlatom alatt azonban rádöbrentem, hogy ha már most munkába állok, akkor előnybe kerülhetek azokkal a versenytársakkal szemben, akik a mesterdiploma megszerzése után, huszonnégy-huszonöt évesen kerülnek ki a munkaerőpiacra. Addigra már két éves, teljes értékű munkatapasztalattal fogok rendelkezni, amit aktív mesterképzéses hallgatóként nem tudtam volna kivitelezni. Levelezőn pedig továbbra is folytathatom a tanulmányaimat. Úgy gondolom, hogy az MSc-s papír azoknak jelenthet előnyt, akik magasabb, felső vezetői pozíciókra szeretnének jelentkezni, ami magával hozza a magasabb fizetést is. Mivel egy részleg menedzseléséhez elengedhetetlen a profitorientált szemlélet, ezért nálunk ebből a szempontból előnyben vannak azok, akik több lábon állnak: mérnök oklevéllel és gazdasági mesterdiplomával rendelkeznek, de ez is vállalatfüggő.

Milyen kihívásokkal szembesültél az egyetem biztonságát jelentő falai közül kilépve?

A feladataim elvégzéséhez járműmérnöki ismeretek mellett menedzsmentes, gazdasági oldalról való megközelítés is szükséges. Ez utóbira mérnöki szemlélet és szakmai ismeretek átadását célzó egyetemi képzésben igen kis hangsúlyt fektettek. Jó kihívás volt ezt a vonalat is beépíteni a szakdolgozatomba. Úgy érzem, ezen a területen még mindig tanulófázisban vagyok, ezért szeptembertől egy levelezős gazdasági mesterképzésbe is belevágok.

Emellett nem számítottam arra, hogy az ölembe hullik egy ilyen munkalehetőség, ezért fura volt hirtelen belecsöppenni az alapképzés után a dolgozó emberek világába. Szinte vágászerűen jött, hogy hét órás

kezdéssel, heti negyven órában kell helyt állnom a munkahelyemen. A pozícióval járó felelősség és számonkérés súlya is más lett, és az egyetemen megszokottal ellentétben a helyes megoldások sem annyira egyértelműek. Emellett intenzívebb és folyamatos koncentrációra van szükség, kevésbé van idő az üresjáratokra, de ez is csak megszokás kérdése.

Mit tanácsolnál a diploma előtt álló hallgatóknak?

Saját tapasztalatomból merítve, ha egy hallgató már egyetem alatt elkezd gyakornokként dolgozni, akkor hasznos, ha az ottani feladattal összhangban lévő szakdolgozatát választ a későbbiekben. Ez azért is szerencsés, mert ezzel a téma iránti érdeklődését és kompetenciáit is megcsillogtathatja a munkaadónak. Ennek az első lépése a szakmai gyakorlat gondos megválasztása, hogy abból a legtöbbet lehessen profitálni. Emellett a kar oldaláról is nagyobb hangsúlyt kellene fektetni arra, hogy a hallgatók ipari együttműködésekből írassák meg a diploma-munkájukat.

Általánosságban a munka során szükséges szakmai ismeretek egy jó részét a munkahelyen sajátítja el az ember és csak kevés egyetemen megszerzett lexikális tudás lesz hasznos a későbbiekben. Valójában a legtöbb tárgy észrevétlenül is a gondolkodásmód és szemléletmód kialakítására törekszik, amelynek segítségével a problémák gyökere könnyebben felismerhető és hatékonyabb megoldási stratégia dolgozható ki. A fáradhatatlan tanulás-hoz adjon erőt tehát az a tudat, hogy most olyan konvertálható tudás birtokába kerülhetnek a hallgatók, amelynek szinte bárhol nagy hasznát vehetik a későbbiekben.

Nézőpont

LÁSZLÓ GÁBOR

Azért a víz az úr!

Gyakran kerülök olyan élethelyzetbe, ami után úgy érzem, hogy csak idő kérdése, és Pierre Richard, Leslie Nielsen, Charlie Chaplin, valamint Buster Keaton jogutódai együttes erővel fogják rám rúgni az ajtót és követelni az őket illető jogdíjakat. Nemrégiben például egy ártatlan ásványvizes palack okozott felejthetetlen órákat az egyetemen.

Az egész egy hideg, kora márciusi napon történt. Éppen az egyik egyetemi gyakorlatomról indultam tovább aznap

teendőim felé, amikor néhány jóízű korty után olyan szerencsétlenül tettem el a táskámba az ásványvizes palackot, hogy

annak falán egy apró lyuk keletkezett. Nem olyan meglepő mindez annak tudatában, hogy a hátizsákom olyan releváns

dolgokat rejt időnként, mint csavarhúzó, tapétavágó és más flakonbarát eszközök. Mire negyedórával később észleltem a jelenséget, addigra gyakorlatilag Smetana teljes Moldvája lejátszódott, megjelenítve az összes stációt a fakadástól egészen az Elba torkolatáig. Ariadné fonala helyett tehát ásványvízzel jelöltem meg utamat az I épülettől a régi campusig megtett távon. Finoman szólva nem úsztam a boldogságban, úszott azonban helyettem a laptop, a jegyzeteim és lényegében minden, ami a táskámban lakott. Az így keletkezett rögtönzött Niagara

tehát hamar kiegészült még a könnyeim záporával is. Mivel az egész B oldalam is elázott a táska vonalától lefele, muszáj volt valami meleg helyet találnom a nulla fok körüli időben. Be is rontottam az R épületbe, ahol aztán kitergettem a szennyest, pontosabban a táskám tartalmát, nekem meg tüzes trón gyanánt maradt a radiátor. A száradással töltött néhány órában jó hipochonderként fejben már a szőlőfajtákat taglaltam, hogy melyet kérek majd a kórházi ágyam mellé, miután bekerültem súlyos tüdőgyulladással...

Ha gyorsan akarsz haladni, menj egyedül. Ha messzire akarsz jutni, menjetek együtt.

Tanulj meg te is csapatban dolgozni

A feladatok komplexitása gyakran megköveteli, hogy csapatban dolgozzunk, mert kizárólag mások közreműködésével, szaktudásának felhasználásával érhető el a kitűzött cél. A kooperáció viszont az egyik legnehezebb feladat, részben tehetség és megfelelő kulturális közeg kell hozzá, ugyanakkor odafigyeléssel fejleszthető. Ennek módszereiről ad tanácsokat **Takács Veronika**, a GTK Ergonómia és Pszichológia Tanszékének tudományos segédmunkatársa.

TACSI KORNÉLIA

Melyek a jó csapatjátékosok legfontosabb ismérvei?

Egy csapatban kölcsönös függésben lévő emberek egy közös cél érdekében együtt dolgoznak. Ennek megfelelően egy jó csapat-tag kölcsönös megfelelésben képes együttműködni a többiekkel, valamint a magasabb célért saját érdekeit háttérbe szorítva bizonyos mértékig alá tudja rendelni magát a közösség akaratának oly módon, hogy tevékenységével a többiek munkáját a lehető legnagyobb mértékben támogassa.

Beszélj a csapatmunkában megjelenő felelősségvállalásról!

Minél nagyobb egy csoport, annál nehezebben kezelhető a felelősségvállalás kérdése, ami egyébként a csapatmunka egyik legkomolyabb veszélyforrása is. Ehhez köthető például a „társas lazálás” szociálpszichológiai

jelensége, amely abból fakad, hogy az egyének számítanak a társaik közreműködésére, így alacsonyabb energiabefektetéssel dolgoznak. Minél nagyobb egy csapat, annál nehezebben érvényesül az egyéni felelősség és a visszakövethetőség, és annál egyszerűbb lazálni.

Hogy fejleszthetők a csapatmunkához szükséges képességek?

Vannak olyan tényezők, amik fejleszthetők, míg mások nem. A húszas évek második felére stabilizálódó legmeghatározóbb személyiségjegyek – mint a barátságosság, a nyitottság, a lelkiismeretesség és az extrovertáltság – már nem változnak, míg más tulajdonságok termékeny táptalaj esetén javíthatók. Ezek például az együttműködési készség vagy a felelősségvállalás. Fontos, hogy a csapat olyan közös célt találjon, amivel mindenki azonosulni tud, mert ekkor a tagok hajlandóak fejlődni. Még többet számít a csapatkohézió kialakítása, mert az erős személyes kötelék esetén nem a cél, hanem maga a közösség számít. Ekkor a résztvevők a csapat iránt érzett hűség, elkötelezettség miatt dolgoznak, és jobban felelősnek érzik magukat egy-egy munkafolyamatért. Ezen szociális kapcsolatok erősítésére szerveznek tréningeket, amiben a tagok közötti hasonlóságok és különbségek megtalálására töreksenek.

Milyenek az X és Y generációk képviselői, ha csapatmunkáról van szó?

Az információs technika megjelenésén alapuló generációs különbség miatt a mai fiatalok kevesebb szemtől szembeni interakciót élnek meg a mindennapjaikban, és emiatt más jellegű kommunikációs kihívásokkal állnak szemben, mint idősebb embertársaik. Mivel kommunikációjuk nagy része virtuális alapon történik, a nonverbális csatorna gyakran háttérbe szorul, vagy teljes mértékig kiesik, ez pedig nehezítheti önmaguk kifejezését vagy üzenetük érthetőségét. Ebből kifolyólag bizonyos társas kapcsolódásokhoz való rátermettségük sem annyira fejlett, mint az idősebbeknek. Az X-ek és Y-ok egyszerre sok és sokfajta inger befogadására képesek, ezek nélkül hamar unatkozni kezdenek. A folyamatos impulzusok miatt a tanulási folyamatuk és a figyelmük is jóval felületesebb, mint a felmenőké, akik kevesebb dolog mélyebb értelmezéséhez szoktak hozzá. Bár nehezebben köteleződnek el

egy munkahelyen, ez nem jelenti azt, hogy rosszabb csapatjátékosok – csupán azt, hogy mások az igényeik, máshogy tanulnak. Az ember generációkon átívelő alapvető szükséglete, hogy valamilyen társas közeghez tartozzon, ezt pedig a csapatmunka képes megadni. Mivel a projekt team feladatok általában adott időszakra szólnak, gyakran változnak, és újabb és újabb kihívásokat jelentenek, ezért ezek jó terepet biztosítanak a fiatalok tehetségének kibontakoztatására.

Összefoglalva a teammunka nem generációhoz kötött. Fogalmazunk meg értelmes célokat! Győzzük meg a társainkat arról, hogy hasznosak, mert a képességeikkel és a személyiségükkel hozzá tudnak járulni a közösség érdekeihez! Továbbá mutassunk rá arra, hogy milyen módon profitálhatnak ebből! Ha ezeket sikerül elérnünk, akkor bármilyen generációhoz is tartoznak, készek lesznek dolgozni.

Felkészítenek a gimnáziumi vagy az egyetemi csapatos feladatok a munkahelyi szituációk kezelésére?

Mivel csak a tanszékünk által szervezett képzésekben és kurzusokban veszek részt, így nem tudom, hogy más karokon mik a szokások. Mi nagy hangsúlyt fektetünk a csapatmunkára: közel az összes kurzusunk kimeneti követelménye egy közös projektmunka elkészítése és prezentálása. Előfordul, hogy nem a diákok választhatják meg

a csoport összetételét, hanem mi sorsoljuk ki nekik, hiszen a munkahelyen sem dönthetnek arról, hogy kiket válogatnak maguk mellé. Akkor fejleszthető igazán a konfliktuskezelési készség és a kommunikáció, ha olyan embereknek kell együttműködniük, akik nem ismerik egymást, vagy alapesetben nem kerülnének közelebbi kapcsolatba egymással.

Bár az egyetemen többnyire nincs együttműködés különböző szakmájú hallgatók között, úgy gondolom, ha a megfelelő kommunikációs készségeket sikerül elsajátítaniuk, akkor a csapatmunkával egy munkahelyi szituációban sem lesz problémájuk. Ehhez meg kell tanulni releváns dolgokat kérdezni és kifejezésre juttatni azt, ha valamit nem értettem, továbbá világos válaszokat adni. Célravezető továbbá a csoportszerepek tisztázása, az alfeladatok leosztása, felelősségi körök kialakítása. Az együttműködés és tudásmegosztás gátja lehet továbbá a nem megfelelő nyelvtudás, a szakterminológia ismeretének hiánya. Az egyre gyakoribb multikulturális csoportok kialakításakor fontos szempontnak kellene lennie a megfelelő nyelvismertetnek is. Egyetemistaként a szaknyelvi kommunikációs órák vagy egy Erasmussal külföldön töltött félév sokat javít az idegen nyelvi kifejezőképességen.

Mi a legjobb módja a kialakult feszültségek enyhítésének?

A legfontosabb a nyílt kommu-

nikáció. Ne hagyjuk magunkban a sérelmeinket a többiek reakciójától való félsz miatt. Emellett rendszeres, kötetlenebb közösségépítő programok elősegíthetik a csapatkohézió kialakulását és megerősödését. Egyetemi szinten a barátságosság, mások érzéseinek és szükségleteinek figyelembevétele, ehhez kapcsolódóan a bizonyos szintű elfogadás is segíthet elsimítani az ellentéteket. Törekedjenek továbbá az asszertivitásra, tehát olyan módon érvényesítsék az akaratukat, hogy közben tiszteltettség, barátsággal fordulnak a csapattagokhoz.

Hogyan érdemes bevonni a passzív csapattagokat a munkába?

Finomabb esetekben már beszélgetéssel, a munka fontosságának elmagyarázásával is jobb belátásra bírható a lazáló. Ha ez sem hat, akkor akár a felsőbb vezetés közreműködése is megoldhatja a problémát. Nálunk a teljesítményértékelési rendszer is lehetővé teszi a lusták kiszűrését, mivel egyes kurzusokon nem feltétlenül kapnak egységes osztályzatot a csapattagok. A félév végén a hallgatóknak kell száz pontot szétosztaniuk maguk között a hozzájárulásuk mentén. Ha valaki egyöntetűen alacsony pontszámot kap, annak általában a félévi jegyre nézve is van valamilyen következménye. Ezzel szemben, ha egy csapatmunkát egy jeggyel értékelnünk, akkor a csapat többségének kell nyomást gyakorolnia a passzívabbakra. Emellett részben oktatói, vezetői feladat, hogy tisztán körvonalazódjanak a célok és a feladathoz kapcsolódó szerepek, felelősségek, határidők, hiszen így könnyebb kezelni az inaktív játékosokat. Ebből kifolyólag a munka legelején érdemes konszenzusra jutni azzal kapcsolatban, hogy merre tart a csapat, milyen módon és részfolyamatokon keresztül fogja megoldani a feladatokat. A tennivalók elosztásánál az egyének a kapott feladattal tudjanak azonosulni, és szívesen, jókedvvel végrehajtani. A kevésbé kedvelt részek rotálása vagy a csapaton belüli kooperációk enyhíthetik az egyes tagok terheit, és szintén a hatékony munkavégzést segítik elő. Ha ennek ellenére is vannak haszontalan tagok, akkor a többségnek kell megoldást hoznia. Ne feledjük azonban, ha az emberek előtt értelmes és számukra érdekes cél lebeg, akkor azért hajlandóak dolgozni.

Ami a szalagcímek mögött van

Gazdaságtalan meggyógyítani a betegeket?

A Morgan Sachs áprilisban nyilvánosságra került gazdasági elemzése nagy figyelmet irányított a gyógyszeriparra, és annak ellentmondásaira, azonban a gyógyszeripari innováció összetettebb, mint egy félmondatos cím.

FAZEKAS ÁRNIKA

Monopol helyzet

Egy gyógyszer kifejlesztése, gyártásának megtervezése, a klinikai kísérletek és a forgalomba hozatalhoz szükséges engedélyek megszerzése napjainkban nagyjából 10-15 évet vesz igénybe. A hatóságok azzal biztosítják, hogy megérje az igen kockázatos fejlesztésbe fektetni, hogy húsz év szabadalmi oltalmat lehet igényelni, amit általában a kutatások viszonylag korai szakaszában tesznek meg a gyártók, így jó esetben nagyjából tíz évig monopóliumuk van: úgy árazzák a készítményt, ahogy akarják. Ezután bárki szabadon előállíthatja ugyanazt a terméket – ezek a generikus gyártók –, ami az adott készítmény árát lenyomja, ami már a betegeknek kedvez.

Nőttek a költségek

Egy gyógyszer összes költsége a piacra kerülésig a kilencvenes években nagyjából egymilliárd dollár volt, a következő évtizedben már 2,7 milliárd dollárra nőtt. Ez az ugrás főként annak köszönhető, hogy a humán tesztekre vitt gyógyszereknek ma 90 százaléka nem éri el a piacot, mivel nem hatásos vagy nem biztonságos, és a gyógyszerfejlesztés költségei tartalmaznak a sikertelen kísérleteket is. Ez nem azt jelenti, hogy az utóbbi évtizedekben valamiért rosszabb lenne a kutatás-fejlesztés, hanem egyszerűen már felfedezték azokat a hatóanyagokat, amelyeket „egyszerűbb” volt – ezeket alacsonyán lógó gyümölcsökként is szokták emlegetni.

2017-re az első tíz legnagyobb árbevételt elérő gyógyszer-

Illusztráció: Andrányi Tamás

ből nyolc biotechnológiai úton előállított készítmény volt. Ezek gyártása jóval drágább, mint a hagyományos, ún. kismolekulás gyógyszereké: a biológikumoknak csak az előállítási költségük több mint ezer dollár grammonként – és jóval többé is kerülnek. Például 2017-ben legnagyobb árbevételt

ezermilliárd dollárossá nőtt, érdekes módon ennek 45%-át teszi ki az USA (ami kiugróan a legnagyobb rész), utána következik Japán, ezután Kína.

A betegség kifizető

A technológiai fejlődés napjainkra már lehetővé teszi olyan új gyógymódok fejlesztését,

jelen állás szerint betegségek mindig is lesznek, és ugyanilyen szempontból a gyártónak az érne meg, ha minél többet vesznek a termékéből, tehát minél tovább betegek az emberek. A szerző példaként a GILD hepatitisz C elleni kezelését hozta fel, amely 90 százalék feletti hatékonysággal gyógyította meg a betegeket. Ez 2015-ben 12,5 milliárd dollár bevételt generált, azonban utána csökkenni kezdett a bevétel, mivel csökkent a kezelhető páciensek száma, továbbá a vírust is kevesebben terjesztették, ami további gyógyszerfogyasztás csökkenéséhez vezet. A szerző hozzáteszi, hogy olyan betegségek célzása kisebb kockázatot jelent, melyek előfordulása állandó, mint például a daganatos megbetegedések. Megoldásként a biotechnológiai vállalatoknak azt javasolja, hogy más területekre koncentráljanak,

például a hemofília kezelésére, amelynek világszerte folyamatosan nő az évenkénti piaca.

Megrendült bizalom

Ez pénzügyi szempontból igaz, de nagyon egyoldalú megközelítés – ha tényleg ilyen logika mentén működne a gyógyszeripar, akkor egyetlen védőoltás sem került volna forgalomba. Azonban egyértelmű, hogy a gyógyszergyárak mindent megtesznek, hogy magasan tartsák az árakat. A betegek érdekeit ezért egyrészt a hatóságok igyekeznek védeni, másrészt a generikus gyártás előtérbe kerülése is egyre nagyobb versenyt biztosít, ami a fogyasztóknak kedvez. A Goldman Sachs elemzése egy valós problémára világított rá, azonban eközben tovább gyengítette a közvélemény amúgy is megrendült bizalmát a modern gyógyításban.

...betegségek mindig is lesznek, és ugyanilyen szempontból a gyártónak az érne meg, ha minél többet vesznek a termékéből, tehát minél tovább betegek az emberek.

hozó Humira (reumás ízületi gyulladás kezelésére szolgáló immunszuppresszáns) is ilyen, jelenleg a két injekciót tartalmazó kiszerelés fogyasztói ára 275090 Ft. Természetesen, ha csak az előállítást vesszük számításba, nem jön ki a matek, mivel a magas árak mögött ott van az évtizedes fejlesztés is. Mindezek ellenére mégis megéri gyógyszert gyártani, a kiadásokat a gyártók a vásárlókkal (legyen az az állam, biztosító, vagy a betegek) meg is fizetik: például a már emlegetett Humira tavaly 18 milliárd dollár bevételt generált. A gyógyszerpiac 2017-re világszinten

amelyek néhány évtizeddel ezelőtt elképzelhetetlenek lettek volna, ilyen ígéretes irányzat például a géntechnológia is, amely a jövőben lehetővé teheti egy beavatkozással krónikus betegségeket gyógyítását („one shot cures”). A Goldman Sachs egy elemzője, Salveen Richter viszont beszámolójában felvette a kérdést: tartható üzleti modell-e ez? A gondolat nem új, hiszen a gyógyszergyártás ellentmondásos (mindig is az volt): egy kapitalista, profit-orientált iparág végzi emberek gyógyítását, egy altruista tevékenységet. Pénzügyi szempontból kiváló: hiszen

Génterápia

Ez a gyógyítás egy teljesen újszerű megközelítése. Lényege, hogy egy beavatkozás során valamilyen hibás gén (azaz fehérjét kódoló DNS-szakasz) szerkezetét alakítják át, vagy működését javítják meg, ez történhet születés előtt vagy születés után is. A génterápia lehetőséget nyit eddig gyógyíthatatlan betegségek kezelésére is, mint az örökletes és autoimmun betegségek, rák és egyes fertőző betegségek.

200 év párhuzamai a közéletben

Nyáry Krisztiánnal beszélgettünk szabadságról, független sajtóról, a vidéki élet kilátástalanságáról és az utóbbi néhány hónap közéleti eseményeinek tanulságairól.

KISS ADRIENN

Lát e párhuzamot a száz, kétszáz évvel ezelőtti magyar politika és politikusok, illetve a mai rendszer között?

A 19. század legeleje óta lényegében ugyanabban a közéleti közegben élünk. Sok olyan politikai konstelláció van, ami emlékeztet egy korábbira. Ha ezeknek megértjük a belső összefüggéseit, a saját korunkról is tanulhatunk. A politikai megosztottság, a különböző szekértáborok mozgása, a hatalom és a civil szféra viszonya nagyon sok mindenben hasonló. Móricz és Mikszáth regényeiben ezekre kézenfekvő példákat találhatunk, de például Eötvös József A falu jegyzője c. műve is olyan, mintha most született volna. Amikor van valamilyen közéleti szituáció, én igyekszem erre példát találni a történelemben, irodalomban, és megosztani a közösségi médiában. Ez kicsit olyan, mint másoknak a szerelmi életét megismerni. Bármilyen hibát követ el a másik, abból általában nem szoktunk tanulni, legfeljebb felmentjük magunkat, hogy nem egyedül vagyunk hülyék. Ez abszolút így van a közéletben is.

Mennyire tükrözi a kortárs irodalom a jelenlegi politikát?

Vannak a közéletre jobban, és kevésbé reflektáló szerzők is. Ebben az elmúlt 200 évben az írókat a művészek közül egy kitüntetett helyre tette a közgondolkodás. Elvárjuk, hogy aki író, annak legyen közéleti véleménye, miközben egy karmesterrel vagy egy szobrásszal kapcsolatban nincs meg ez az elvárás.

A 19. században erősen közéleti megalapozottságú írói szerep vált általánossá Magyarországon. Azóta fokozatosan átalakul az irodalom helye a kultúrában, most már nem kötelező közélettel foglalkozni. Azoknak az íróknak, akiknek nem ez a legfőbb terepe, ez egyfajta könnyebbség. Másik változás, hogy az irodalmi műveltség ma már nem feltétele egy értelmiségi számára

Fotó: Párkányi Tamás

sem az érvényesülésnek. Bármilyen szomorú, ez a természetes állapot. Franciaországban sem várják el egy orvostól, hogy jártas legyen az irodalomban.

A politika továbbra is fontos témája az irodalomnak, így azokat a nagy közéleti kérdéseket járja körül, ami ma foglalkoztat minket: az egymás számára idegen kultúrák találkozását, a gender kérdést, az ember helyét a világban. Nem nagyon tudok elképzelni olyan, lombikszerűen kikísérletezett irodalmi munkásságot, amit nem érint a közélet. Tavaly év végén három olyan, fiatal kortárs szerzőnek is megjelent regénye nálunk, akik háborúról írtak. Biztos, hogy mindegyiküknél megvolt ennek külön-külön az oka, hogy miért ezt a témát választották. De ha már három van, az ember elgondolkodik, miért pont erről írtak egyszerre?

Lehet-e független sajtóról beszélni, vagy Ön szerint nem létezik ilyen?

A függetlenség sosem jelentette azt, hogy az embernek nincsen világnézete, de azért vannak fokozatok. Egy nemzeti hírügynökségnek nem szabad ezt közvetíteni, de a különböző sajtóorgánumoknak nem az a dolga, hogy teljesen elfedjék a véleményüket. Tisztességesnek és korrektnek kell maradni: ami vélemény, az legyen vélemény, ami hír, az pedig maradjon hír. Ez mostanra teljesen cseppfolyóssá vált, nemcsak nálunk, és már nem vagyunk biztosak a tényekben sem.

Egy átlag olvasónak hagyományosan az referenciapont, hogy amit elolvas ezekben az orgánu-

mokban, azt nagyjából igaznak gondolja. Ma az jellemző, hogy ez egyre kevésbé van így. Kevesebb a hitelesség, és inkább a saját vágyainknak hiszünk: újjászületőben vannak a középkori, babonákon alapuló világnézetek. Ebben az egész migráns sztoriban az volt a legriasztóbb, hogy azt is írhatták volna, jönnek a zombik. Ha kellően sokan mondják, nagy erővel, és médiamonopólium van, akkor elhiszik ezt is, amivel alternatív valóságokat lehet létrehozni.

A fiatalok nagyjából fel vannak verteve a kételkedésre, ezt már a közösségi médiából megtanulták. A legidősebb generáció számára, amit a TV mond, vagy ami egy fényképen van, az igaz. Az az alapinformáció sincs meg nekik, hogy lehet képeket manipulálni. Ezzel a fajta bizalommal élt vissza a politika.

Véleménye szerint a mai fiatalok felelősen gondolkodnak politikai kérdésekben?

Pont annyira, mint a mai öregek. Nem hinném, hogy ez pusztán generációs kérdés lenne, hanem vannak, akik úgy érzik, felelőségük van, míg mások azt érzik, hogy nincs. Nyilvánvalóan a politikából más a fontos egy idős embernek, és más egy fiatalnak. A választásokon való részvétel azt mutatja, hogy az idősebbek aktívabbak ilyenkor, mint a fiatalok, de ez mindenütt így van. A fiatalok sokszor nem tudják, hogy ami foglalkoztatja őket, az már egy politikai kérdés, például az oktatás, az intézményekhez kapcsolódó jogok, vagy a tandíj. Főleg a fiatalok körében látom, de nem csupán ott, hogy van egy általános politikaellenes hangu-

Nyáry Krisztián

Jelenleg a Líra Könyv Zrt. kreatív igazgatója, korábban a Magvető Könyvkiadó és az Athenaeum Kiadó vezetője, valamint politikai kommunikációs szakember volt. 2012-ben kezdte publikálni a közösségi médiában a magyar írók és költők szerelmi életéről szóló írásait. Később ezek a történetek megjelentek könyv formájában (Így szerettek ők I-II.).

lat, aminek néha megvan az alapja, mégis nagyon veszélyes. A politikusi foglalkozás lenézetté vált, nem egy megbecsült szakma, ami megnehezíti, hogy normális emberek részt vegyenek a közéletben. Ha valaki elkezd politizálni, feltételezik róla, hogy lop, a politikai vetélytársaktól pedig megkapja a legdurvább vádakat. Így maradnak az alkalmatlanok, a teljesen hülyék, vagy a valódi gazemberek.

A rendszerváltáskor sokan jöttek a civil világból a politikába, nagy elhatározásokkal, amelyeknek egy része természetesen illúzió volt. De ha az emberanyagot nézzük bármelyik oldalon, az egy minőségibb összetételű politikus garnitúra volt. Az nem probléma, hogy a politika professzionalizálódik, mert vezetői képességeket is feltételez, nem csak elképzeléseket. Bár ez egyre inkább egy lefelé ívelő spirál, de én bíztatnám azokat, akiknek van erre affinitása, hogy csinálják, mert különben ki fogja? Egy közösségért jól tenni egészen felemelő érzés tud lenni.

Az is szomorú, hogy jelentős méretű csoportok érzik úgy, hogy akárki képviseli őket, úgyse lesz jobb, akár évtizedeken át. A mostani választás legfontosabb tapasztalata, hogy a városi értelmiség 90%-ának fogalma sincs róla, hogy mi történik a magyar faluban, márpedig ők döntötték el ezt a választást. Ott aztán van bőven párhuzamosság az elmúlt 200 évvel. Ugyanaz az elképesztő kilátástalanság, szegénység, amire már Móricz is megpróbálta felhívni a figyelmet... ebben semmi romantikus nincs.

A '20-as, '30-as években megpróbálták megérteni, hogy mi történik a magyar faluban, irodalmi szociográfiák születtek. Annak azért volt hatása a magyar közéletre és a kultúra alakulására. Ez a felelősség most is megvan. A magyar falvakban nincsenek fiatalok. Aki tud, az elmenekül. A drogok iszonyatos pusztítást okoznak, és erről senki nem akar tudomást venni. Az értelmiség már nyomokban sem

található meg. Kocsmák sincsenek, sokszor templom se, ezzel a közösségi terek is eltűnnek. Egymással nem tudnak beszélgetni, hanem jobb híján megnézik a tévében, hogy mitől kell félni. Az a szavazás tanulsága, hogy nem elég négy évente foglalkozni a közélettel, hanem bőven lehet, sőt kell közben is. Egy értelmiséginek felelőssége, hogy részt vegyen a közéletben a maga területén.

Melyek a legégetőbb kérdések, amivel egy huszonéves fiatal ma szembenéz? Segíthet-e az irodalom választ találni ezekre a bizonytalanságokra?

Nagyon éles kérdés, hogy van-e értelme Magyarországon maradni, milyen perspektívák, karrierlehetőségek vannak itthon. Milyen munkának van értelme hosszú távon? Ez az én fiatalágomban egyáltalán nem jelent meg. Az én gyerekeimnek 9-10 éves koruk óta alapélményük, hogy az osztálytársaik elfogynak.

És persze a szabadságkérdés. Meddig terjed az egyén szabadsága? Időről időre előkerülnek a gender ügyek is, mostanában kiemelten fontos a női szabadságjogok területe.

Mi volt a legnagyobb tanulsága annak az időszaknak, amikor a budapesti Főpolgármesteri Hivatalban dolgozott?

Kommunikációs területen dolgoztam, kétszer öt évet, abban az időszakban, amikor az amerikai típusú politikai kommunikáció általánossá vált. Nálunk iszonyú erős verseny van minden egyes választáson, de a verseny után eljön az együttműködés ideje. Nálunk ez hiányzik, a politikai kommunikáció öncélúvá vált, és mindent felülír. A választási kampánynak az a célja, hogy valaki hatalomra jusson és kormányozzon a saját világnézetének megfelelően. Másik problémának azt látom, hogy a boldog országokban van egy minimum, amiben egyetért a közösség, a legszélsőségesebeket leszámítva, amire hosszú távú stratégiákat lehet építeni. Nálunk ez egyáltalán nincs így, nincs meg ez a fajta stabilitás. Nem kell feltétlenül mindig mindent radikálisan újratekinteni.

El tudja képzelni, hogy visszatérjen a politikába, mint sajtóreferens, vagy például képviselő?

Nem hiszem, mert magát a politikai kommunikációs szakmát sok mindenért hibáztatom. Másrészt nekem is megvan abban a felelősségem, hogy hogyan alakultak a dolgok, még ha picike is. Ezt másoknak kell csinálni, ami persze nem jelenti azt, hogy nem mondom el a véleményemet, de már nem ez a dolgom. Könyvkiadóként és szerzőként is képes vagyok elérni az embereket, ami számomra fontos, de elég is.

Lakodalom van a mi utcánkba'

Megtalálni életünk párját a világban és meghozni a döntést, hogy a további közös életünket együtt szeretnénk leélni jóban, rosszban, egészségben és betegségben, a világ legcsodálatosabb eseményeinek egyike. A mai elidegenedő világban, ahol lényegében monitorokon keresztül kommunikálunk az idő jelentős részében, egyszerűen jó valakihez tartozni, valakihez hazatérni és együtt hajtani a fejünket álmokra. A szerelem beteljesedése az esküvő. Cikkünkben a házasság jelenlegi tendenciáit, minimális ügymenetét és hatásait vizsgáltuk, kitérve a gyűrű jelképére, a házassági szerződés tartalmára és a világi szokásokra is. A vendégeket sem hagyjuk tanács nélkül. Kezdődjék hát a 2018-as esküvői szezon!

KUN ZSÓFIA
LÁSZLÓ GÁBOR

Számtalan esküvő a számok tükrében

Mint ahogy a divat ciklikusan változik, úgy nő vagy csökken a házassági kedv is. A tavalyi és az azt megelőző hét év statisztikai adatai alapján megint

Fotó: Fejes Bence

népszerű a házasság intézménye. Fogalmazhatunk úgy is, hogy a közelmúltban tapasztalt mértékű emelkedést utoljára a második világháborút követő években lehetett látni, amikor az elmaradt frigyeket kötötték az ifjak. A KSH 2016. évi tanulmánya szerint azonban a növekvő tendencia ellenére csökken a házasságban élők aránya, a kutatás évében 10 ezerrel kevesebb szertartást tartottak, mint amennyi elhalálozás vagy válás volt. Tény, hogy ez a szám hat évvel korábban közel háromszor ennyi volt, ami betudható a növekvő várható élettartamnak és a mérséklődő válások számának is. A közösségi média, a közkinccsé tehető eljegyzési és lakodalmi fényképek nagyban hozzájárulnak az elköteleződéshez, és az állami támogatás is befolyásoló tényező lehet. Ugyanakkor az adatok alapján a húszas éveik elején járó fiatal párok helyett a 30-asok járulnak a korábbiakhoz képest másfélszer nagyobb számban az oltár elé. A házasodó felek átlagéletkora öt évvel növekedett a korábbiakhoz képest. A vizsgált évek statisztikái nyomán a friss házások 82%-a először mondta ki a boldogító igent, 16-17%-uk adta meg a legalább második esélyt az igaz szerelemre, míg 1% választott magának hivatalosan új párt elhunyt társa helyett. Az azonos iskolai végzettség előnynek mutatkozik a házassági kedv növekedésében, és a gyermekes párok is jelentősebb arányban teszik hivatalossá szerelmüket.

Ez a minimum

Az életüket összekötő pár

számos segítséget talál magának a ceremónia szervezés ütemezésére. A polgári esketéshez azonban törvényi szabályozás párosul. A házassági szándékot a feleknek együtt kell bejelenteniük, magukat iratokkal igazolni a ceremóniát megelőzően 31 nappal. Az ekkor felvett jegyzőkönyv 1 évre előre ad lehetőséget a törvényes nászhoz. A helyi hivatal élhet munkaidőt meghaladó vagy a külső helyszíni díjak felszámolásával, és fontos tudni azt is, hogy az anyakönyvvezető csak és kizárólag a saját körzetén belül jogosult hivatalos személyként eljárni és összeadni a jegyeket. Érdemes utánajárni a helyi kedvezményeknek, például a IV. kerület a helyi lakosoknak igencsak jutányos áron kínálja a központi Rendezvénytermet a helyi lakcím fél évre visszamenőleges igazolásával. Ekkor a 20.000 Ft-os díj helyett csupán jelképes 1.000 Ft-ot kell megtéríteni, a házasságkötés maga illetékmentes.

A változasbejelentő.hu felmérése szerint a házasságkötést követően 92%-ban változik legalább az egyik fél neve. A menyasszonyok 30%-a veszi fel férje vezetéknévét kötőjellel, míg a férfi nevét "né" utótaggal 20% választja. A házassági névviselési forma módosítására irányuló kérelem illetéke 3000 forint, és a díj alkalmankénti megfizetése mellett többször is módosítható. A házassági névviselési forma nem összekeverendő a házassági névváltoztatással, ugyanis utóbbi a házassági név korrekciójára irányuló névváltoztatási eljárás

a házasság megszűnése után, melyet a központi anyakönyvi szerv folytat le. Az újdonsült név után nem szabad megfeledezni az új igazolványokról sem. Az igazoló dokumentumainkat 8 napon belül, de azért minél hamarabb kell intézni, szem előtt tartva a nászút dátumait, nehogy bonyodalom adódjon a ki- vagy a hazautazáskor. A személyi igazolvány, lakcím-kártya és új TB kártya igénylése ingyenes, ahogy az adóazonosító kártyát is térítésmentesen kiállítják a régi leadása ellenében. És ez csak a kezdet! Számba kell venni a szerződött szolgáltatókat, bankfiókokat, vállalkozásokat, hivatalokat és engedélyeket. Szerencse, hogy ma már külön szolgáltatás épült arra, hogy helyettünk intézkedjen párezer forintos honoráriumért cserébe. Talán az átírásokkal eltöltött idő kompenzálására, talán a nászút okozta hiány kiesésére a magyar állam adókedvezmény-nyel támogatja a frigyre lépő párt. Az első két évben összesen 5000 Ft-tal több ütheti a markát a tájékozott párnak, akik 2015 után házasodtak. Ez éves szinten összesen 120.000 forint megtakarítást jelent életkortól, nációtól és munkahelytől függetlenül, ha legalább az egyik fél első házasságát köti. Országos szinten ez az engedmény 2016-ban 2,2 milliárdot hagyott az elköteleződő lakosság zsebében. Lakodalom szervezésére vagy éppen a fáradság kipihenésére törvényileg sajnos szabadnap nem jár, a munkáltató figyelmes-ségén múlik, hogy felajánlja-e alkalmazottjának a lehetőséget.

Egyenletes recept

A National Bureau of Economic Research 2014-es kimutatása tükrében bizonyosságot nyert, hogy nem a boldogabb emberek lépnek frigyre nagyobb valószínűséggel, sokkal inkább a házások élnek boldogabb és elégedettebb életet párjuk oldalán. Érdekes azonban, hogy ez nem igaz Latin-Amerikában, Dél-Ázsiában és Afrika szubszaharai térségében a Gallup World Poll szerint. De mi történik akkor, ha egy matematikus és egy párkapcsolati kutató összefog? Történetesen James Murray és John Gottman a 90-es évek elején 700 frissen egybekelt párt vizsgálva felállította a sikeres házasság, pontosabban a válás valószínűségének képletét. A katasztrófaelméletekben használt 2 differenciálegyenletes matematikai modell alapján, mely 15 perces beszélgetésre és a társalgás közben érzékelt fiziológiai adatokra hagyatkozott, a tudósok 91%-os pontossággal jósolták meg a jövőbeni válást. A kimutatott 5:1-hez arány szerint azok a partnerek maradnak együtt, ahol egy negatív reakciót legalább 5 pozitív megerősítés követ.

Egészségedre!

Egy frigynek nem csak rövidtávú hatásai vannak a házasodó felekre, úgy, mint az esküvővel járó idegbaj és a mézeshe-tek okozta föld feletti boldog lebegés. Hosszú távon a házastársak pozitívan hatnak egymás fizikai és mentális állapotára is. Christine Proulx, a Missuri Egyetem professzora mondta:

„Összességében a jó házasság fokozza az egészséget, hiszen ha valakit szeretünk, akkor ez arra ösztönöz bennünket, hogy próbáljuk megtartani jó egészségben”. A partner által nyújtott közösségi támogatásról több ízben kimutatták, hogy a házaspárok nagyobb valószínűséggel élnek túl a rákot, kisebb a demencia valószínűsége és azé, hogy kórházba kerüljenek tüdőgyulladás miatt. A Michigan Egyetem kutatói szerint az idősebb házaspárok sokszor biológiaiilag hasonlóvá válnak egymáshoz, mind koleszterinszint, vesefunkció, markoláserősség, sőt depresszió terén is. Utóbbi olyannyira erősen befolyásoló tényező, hogy 100 ezer brit párt vizsgálva beigazolódott, hogy a krónikus fájdalomérzetet meghatározza a társ mentális egészsége. A viccek gyakori szereplője, a házastárs feleség, a sztereotípiával ellentétesen igazából pozitív hős a cukorbetegséggel szemben folytatott küzdelemben. Hui Liu szociológus és vezető kutató tanulmányának tézise szerint a kellemetlen házastárs javítja ura egészségét, még akkor is, ha ez súrlódást okoz a kapcsolatban. Sajnos a megállapítást fordítva nem tudták érvényre juttatni, így az idősebb feleségeknek marad a diéta figyelése saját maguk számára. A mozgás terén is megmutatkozik ez az ösztönző hatás, a Johns Hopkins Egyetem kutatásai eredményeképp tudjuk, hogy mikor a nő elkezd mozogni, a férj 70%-kal nagyobb valószínűséggel csatlakozik hozzá, míg fordított esetben a gyengébbik nemnél ez az arány 40%-ra rúg.

Bal vagy jobb oldal?

A házasság mindenhol elismert jele, a jegygyűrű az egymáshoz való tartozás végtelenségét szimbolizálja. Az ékszer formájának kör alakjával a legtökéletesebb kétdimenziós alakzat, se eleje, se vége. A szimbolikus hagyomány Egyiptomból származik, ahonnan Rómába került, és a keresztény hit terjedésével vált a világon ismertté. A kezdeti kender (tehetősebb helyeken bőr, csont vagy elefántcsont) gyűrűket gyors elhasználódásuk miatt eleinte vasra, majd nemesfémre cserélték a III. században. A korai kelták a még személyesebb kötődésként a pár hajából font karikát készítettek, amit utána a feleség viselt

az elköteleződés jelképeként. Hazánkban a XVIII. században terjedt el az összetartozás ezen jelképe, ezzel folyamatosan szorítva ki az előtte hagyományyá vált jegyajándékokat, mint például a jegykendőt. A XX. század lányai voltak talán a legszerencsésebbek, ők eleinte ezüst gyűrűt kaptak és viseltek, akár több udvarlótól is, majd ezt váltotta a legígéretebb ifjú arany ékszere, amivel az “elgyűrűzött” jelző is párosult viselőjének. Magyarországon egyezményesen a jegyesség idejében bal, míg az esküvőt követően a jobb oldalon hordják a felek a gyűrűt. A világ azonban megoszlik e kérdés tekintetében: hasonlóan járnak el Németországban, Ausztriában, több kelet-európai országban, Oroszországban és Ukrajnában, ugyanakkor a jelképet Amerikában, az angolszász országokban, Franciaországban, Csehországban és Szlovéniában pont az ellentétes kézen viselik. Oldaltól függetlenül egy biztos, a szimbólum mára annyira elterjedt, hogy az USA-ban 2010-es adatok szerint minden évben 17 tonna aranyból készítenek gyűrűt.

Mi lesz akkor, ha...

Az utóbbi évek magas válási rátájából adódóan egyre többen kötnek házassági szerződést. Nem célunk megítélni, hogy ez jó-e vagy adott esetben rossz, viszont nem árt tisztában lenni a frigy okozta jogi következményekkel: a házasság intézményével a férj és a feleség vagyona közös vagyonná válik, ahol a vagyonközösség a tartozás alól sem tesz kivételt. Az egyeség tárgyát sok esetben képezi a külön vagyonra vonatkozó rendelkezés, például, hogy a nagy nap előtti tárgyak és összegek saját tulajdonban maradnak-e, vagy hogy a gyűrű felhúzását követően kit illet a vagyon és milyen százalékban. A szakértők szerint akkor érdemes igazán megfontolni a dokumentum létjogosultságát, ha már elvált vagy jelentős vagyoni különbségekkel rendelkező felek kötik össze életüket. A házassági és az élettársi vagyonjogi szerződést be kell jegyeztetni a Házassági és Élettársi Vagyonjogi Szerződések Nyilvántartásába, hogy szükség esetén hivatkozni lehessen rá, így törvényes közjegyzői közbenjárás szükséges. Ha

	Amerika	Magyarország
Gyűrű	nagy gyémántos eljegyzési gyűrű a lánynak	gyűrű a pár mindkét tagjának
Eljegyzés	romantikus lánykérés kettesben	családi körben bejelentés
Időtartam	délutántól este 9-10 óráig, svédasztalos vacsora	délutántól hajnalig (éjfélkor még második vacsora), vidéken akár 3 napig tűzugrással
Időpont	a ceremónia hétköznap is lehet, bármikor	pénteken vagy szombaton
Nászajándék	kinézett ajándéklista	stafírun g és “földi javak”
Ruha	fehér álom, melyet a vőlegény nem láthat az oltárhoz vezetés előtt	1920-as évek előtt a lány legdíszesebb ruhája (ami sokszor tehetősebbnek mutatta a családot)
Hagyomány	csokor- és harisnyakötő dobás	rizsdobálás
Megjelenés	esküvői bevonulás zenére	lány kikérése a szülői házból
Beszéd	esküvői fogadalom	vőfély rímes versei a násznagynak
Tánc	nyitótánc, menyasszony-apa tánc, vőlegény-anya tánc...	menyasszonytánc, Menyecske-tánc és Bolond menyasszonytánc

egyből az illetékes közjegyzőt keresik fel a felek, máris időt spórolhatnak vele.

Ahány ország, annyi szokás

A nyugati, filmekből ismert, minden kislány álma típusú esküvőkön túl egy tucatnyi érdekességgel találja szembe magát a figyelmesen kutató érdeklődő. Európa határain belül maradv a skótok csinálják a legpiszkosabban. Na nem az anyagi ügyletek tisztázása miatt, sokkal inkább, mert az arát tetőtől talpig bekenik bűdös, koszos dolgokkal, hogy ennél megalázóbb szituációba ne kerüljön a házassága során, és elkerülje, hogy a nevét is befeke-títsék. A svédek már közvetlen a ceremóniát követő órákban félrefélre kacsinthatnak, ha a friss házaspár egyike is párja nélkül marad a teremben, büntetlenül lophatnak tőle csókot az ellenkező neműek. Ugyanitt az ara erős rosszallására adhat okot a piros szín viselete, ugyanis ez nem mást jelent, minthogy az adott hölgy legalább egy éjszákát töltött a vőlegénnyel. Míg a hollandoknál az ajándék virágdiszek állásával tudja az esetleges illuminált pár megítélni a vendége nemét, addig a németektől, pontosabban a germán ősöktől is eredhet az itthon is ismert tányércsapkodás, mikor a násznép törés-zúzása után a fiatalok tiszta lapot kezdenek a maradványok feltakarításával. Az angliai “coin game” során egy táliba kerülő érmék és tárgyak sokaságából bizonyos összeget kihúzó férj vagy feleség lesz az

úr a háznál, de innen ered az egy régi, egy új, egy kölcsönkért és egy kék ruhadarab viselete is. Franciaországban a lagzi után visszavonult párt nem hagyják nyugodtan a nászéjszakájukat tölteni, a “cheverie” hagyomány szerint a csörömpölő vendégse-reget kötelesek a frigyre lépők épp aktuális tevékenységüket megszakítva frissítővel és harapnivalóval kínálni. Az öreg kontinensen túl még ennél is nagyobbra kerekedhet a szemünk. A mexikóiak az itthon nagy slágernek számító gyöngyöket megkövesedett könnycseppeknek tartják, így az ottani menyasszonyok semmiképp sem hordatják ezt a nagy napon. Kína egy részében pont hogy elvárás az arának a lagzit megelőzően egy hónapon keresztül napi egy órát sírnia. Koreában a vőlegényt barátai kapják le a tíz körméről, pontosabban a talpáról, a nádpálca és szárított brekegőhal ütések erőt adnak neki a hagyomány szerint az éjszakához. Fidszin még keményebb próba vár a mesebeli hercegre, a lánykérés formalitásán túl bálna fogat kell szerezni az örömapa részére, hogy áldását adja a frigyre. A mauritánai lányokat azonban akár irigyelhetik is az esküvőre készülő leendő feleségek, ők nemhogy nem sanyargatják magukat holmi diétákkal vagy tornákkal, kifejezetten minél nagyobbra hizlalják őket, hogy sikeres legyen a nász. Állítólag napi minimum 5 liter tevetetjet és 4 kg kölest kell elfogyasztaniuk a cél érdekében, ami már-már a kínzásnak a határait súrolja.

Tudni illik, hogy mi illik

A saját nagy napunk elérkeztéig számtalan lakodalomra és esküvőre jutunk el mindannyian. Megjelenésben a szolid eleganciára és ízlésességre érdemes törekedni, hogy a rivaldafény az ifjú párra irányuljon. Ne itt avassuk fel a vörös szőnyeges kihívó szerelésünket vagy éppen az évszázad legviccesebb öltözékét! Tiltólístás a fehér (és a nagyon világos árnyalatok), az ara színe, ahogy a piros is, hiszen ebben éjfél után már a menyecskét köszönthetjük. Bármennyire is tökéletes az a kis fekete a fogason, ne éljünk a gyász színével, mert egy szerelem kiteljesedését megyünk ünnepelni. Magától értetődően a tematikus esküvők bármilyen szabályt felrúghatnak, ekkor a pár kérésének megfelelően akár középkori öltözetet is ölthetünk fémkarddal vagy éppen kockás inget farmernadrággal. Ami az ajándékozást illeti, nincs egységes kvóta, összeg amennyivel hozzá kellene járulni a fiatalok közös életének elkezdéséhez. Érdemes tudni azonban, hogy egy vendég ellátása manapság 12-17 ezer forintjába kerül a házassulók-nak vacsorástul és italostul. Egyetemistaként nem is várja el senki tőlünk, hogy egy lakás árát adjuk át, viszont ezer és ezer vicces és kreatív ötlettel dobhatjuk fel a szerény összeget, amit a párnak szánunk. Lehet hajtogatni, téglába rejtteni, kincsesládában ajándékozni a fémpenzeket... Többen összeállva nagyobb meglepetésre is futhatja.

Egy gyűrű mind felett

A legkisebb jegygyűrűt VII. Henrik lányának, az akkor két éves Marynek adták. Ez a legkisebb és legkorábbi ékszer, amit számon tart a történelem. Az első jegyzett jegygyűrűt 1477-ben Maximilian német király adományozta Burgundy Máriának.

52-ből 1: A házasság hete

Február 14. a szerelmesek ünnepe, a házasság azonban egy egész hetet érdemel minden évben Valentin nap közelében. A kezdeményezés 1996-ban Angliából indult, majd Magyarországon először 10 éve, 2008-ban rendezte meg a programsorozatot a Magyar Evangéliumi Szövetség és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa. A család fontosságát, a hagyományos értékeket mára 4 kontinens 21 országában népszerűsítik. A hazai szervezők minden felnőtt korosztályt megszólítanak: épp úgy segítséget nyújtanak az egybekelni készülőeknek, mint a válságba jutott pároknak.

Karát

A karát az aranyötvözetek tisztasását jelző mértékegység és drágakövek tömegének mérésére szolgáló mértékegység is. Míg az aranyékszerek esetében maximálisan 24 karátot lehetséges elérni, ekkor a 24 egységből 24 egység aranyat használtak fel, addig a második esetben 1 Kt (karát) 200 mg vagyont követ jelent. Az elnevezés eredete Görögországból származik a “keration” szóból, ami a szentjánoskenyérfa magját jelentette. Ezt a rendkívül egyforma magot használták az ókorban pontos súlyméréshez.

HIRDETÉS

**PALLAS
ATHÉNÉ
BOOKS**

A legfrissebb nemzetközi sikerkönyvek magyarul
a közgazdaságtan és pénzügyek,
a menedzsment és a geopolitika témakörében!

1999 Ft

Csak a webshopunkban vásárolható meg!

www.pallasathenekiado.hu [f](#) PallasAtheneKiado [i](#) pallasathenekiado

Floorball MEFOB 2018

Az idei MEFOB-on a Debreceni Egyetem, a SOTE, a Corvinus, a BME és a házigazda Szegedi Tudományegyetem csapatai vettek részt. A kétnapos tornára nagy elszánt-sággal érkeztek a csapatok, ami a mérkőzések színvonalán is meglátszott.

BALOGH KATA BOGLÁRKA

A BME első ellenfele a SOTE volt, majd őket követte az SZTE. A pénteki napot sikerszériával zárta csapatunk, ami megadta az alaphangulatát az esti baráti

gőzkieresztésnek. Szombaton a Corvinus ellen szoros mérkőzést vívott a Műegyetem, ami döntetlennel zárult. Az utolsó mérkőzést a Debreceni Egyetem ellen játszotta a csapat, ahol bár győzelmet aratott, a gólkülönbség miatt a második helyet foglalhatta el a dobogón.

„A csapat mindig jelen van, ha megszervezik a MEFOB-ot. Sajnálom, hogy nincsenek közös edzések, mert nagyon jó kis csapa-

tot lehetne faragni belőlünk ilyen alkalmi versenyekre. De mindenki játszik a saját csapatában, így formában tudunk maradni. Egy sportolással egybekötött kis túra volt ez, ahol természetesen mindenki odatette magát” – mondta Jakubik Máté játékos. A rendezvény gólkirálya Rési Tamás, a BME játékosa lett. Az első helyet a Corvinus vitte, minket pedig a Debreceni Egyetem követett.

HIRDETÉS

ÚJSÁGÍRÓ K É P Z É S

2018. 09. 20. és
12. 08. között
csütörtökönként
17.00 órától a
Műhely újság
szervezésében.

J E L E N T K E Z É S
info@muhely.com

TESTNEVELÉS
BME – MAFC
Családi Sport és Egészségnap

JÚNIUS
2.
SZOMBAT
XI. Bogdányfő út 12. 10–16 óráig

Kipróbálható sportágak... bajnokságok... ugrálóvár...
zenés Zumba és Aerobic bemutatók...

MŰMARATON 11 ÓRAKOR
MOBIL MÁSZÓFAL **ÚJÁSZAT** STREETBALL
ÁLTALÁNOS FIZIKAI ÁLLAPOTFELMÉRÉS TEQBALL
FLOORBALL **SZIVACS** KÉZILABDA **TENISZ**
MAFC KOSÁRSULI ÖTTUSA SÚLYEMELÉS
KISPÁLYÁS LABDARUGÓ BAJNOKSÁG
Strandröplabda bajnokság...

A BME-MAFC egyetemi férfi kosárlabda csapata bejutott a Nemzeti Egyetemi Kosárlabda Bajnokság négyes döntőjébe!

A döntőt május 13-15-én rendezték (lapzártánk után) az NKE új sportlétesítményében. A résztvevő csapatok a Nyugati csoportból: TFSE, BME-MAFC; a Keleti csoportból: Nyíregyházi Egyetemi Sportegyesület, Miskolci Egyetem.

A BME-MAFC csapata hat éve, egyetemi hallgatókból szerveződtött Weisz-Tiba Klára testnevelő és edző segítségével. A csapat heti szinten együtt edz, az idei évadban két fő NBI/B-s játékos érkezett erősítésként. Három éve aktív résztvevői a MEFOB bajnokságnak, viszont idén érték el a döntőbe kerüléssel az eddigi legjobb eredményüket. Különösen nehéz küzdelmekkel néztek szembe a fiúk, hiszen a másik három egyetemet csupa NBI/B-s játékos képviselte. A MAFC kosárlabdacsapata az 1980-as évek közepén került be utoljára ilyen jelentős egyetemi döntőbe.

Nagy harcok a kosárlabda MEFOB-on

Az NBI kapujában a BME-BT FC

Remek tavaszt tudhat maga mögött egyetemünk futsalcsapata, a BME-BT FC! A másodosztály Nyugati csoportjának rájátszásában két vereség után sikerült felállniuk, és az április eleje óta tartó győzelmi sorozatuknak köszönhetően négy év után ismét megnyerték az NB2-t!

Fábián Gábor, az egyik játékos szerint „*idén minden klappolt. Amellett hogy tulajdonképpen minden egyetemi sorozatot megnyertünk, amiben indultunk, idén először az NB2-es rájátszásban is sikerült diadalmaskodnunk. Nagyon örülünk az eredménynek, de az NBI-be jutáshoz még egy minden eddigi mérkőzésnél keményebb, oda-visszavágós osztályozót kell játszalnunk.*”

Az idei kiírás sajátossága, hogy a két NBII-es csoportgyőztes közül csak az egyik juthat fel egyenes ágon az NBI-be. A vesztesnek még egy mérkőzést kell játszania az NBI utolsó előtti csapatával, amiből még sosem jött ki NBII-es csapat győztesen. Nem véletlen tehát, hogy nagy az izgalom a BME-BT FC háza táján. Az osztályozó mérkőzésre május utolsó hetében kerül sor, amire nyereményjátékkal és cheerleader show-val várja a szurkolókat a csapat. A rendezvény promócióját az EHK és a Sportigazgatóság is támogatja, nem érdemes tehát kihagyni ezt a rangadót!

További információk:
facebook.com/bmefutsal

A hét mester

Már hetek óta a levegőben izzott az a 7 óra. Abu Dhabi, Lengyelország, Spanyolország, Szlovénia és Magyarország hét vezető lemezlovasa lépett a pódiumra. Mit csak DJ-k, házigazdák! Igazi prezenterek! En ott voltam...

KUN ZSÓFIA

Egy esemény megszervezése a gondos előkészületeken múlik, a tökéletes hely megtalálásán, a logisztikán, a sztárvendégeken és természetesen a résztvevőkön. Dunakeszi csendes utcái nem is sejtették, micsoda energiák várnak rájuk május első szombatján. A VOKE József Attila Művelő-

dési Központ körül már a péntek reggeli órákban megindult a sürgés-forgás. Furgonok jöttek, majd rakományait lerakva hajtottak el, míg másnap tíz óra magasságában megérkeztek az első fecskék. Ádáz verseny folyt az igazán jó helyekért, és az utolsó simítások után 12-kor kezdetét vette az örület.

Hét óra pezsgés, ugyanennyi adrenalin és küzdelem a saját démonjaimmal. A muzsika képzeletbeli tájai sorra váltották egymást, síkot hegy, hegyet sík követett. Időnként ismerős arcok bukkantak fel a tömegben, egy-egy félszeg mosollyal idegnek találtak egymásra. A mesterek egy közösséget kovácsoltak a tömegből, 150 szív egyszerre dobant, és az izzadt testek egy ritmusra pulzáltak. Az akarat nagyobb volt a fájdalomnál, a cél világos volt és látható. A nyelv okozta határokat lebontotta a mozgás öröme.

A színes, fények még másnap is a fejemben égtek. A tagjaim vigasztalhatatlanul sajogtak, mégis elégedett boldogság töltött el. A hét órás tekerést teljesítettem, és a közös szenvedély ismét összehozta a „családot”.

Európa-bajnokság BME-s rendezésben

Ebben az évben a BME súlyemelő szakosztálya rendezi meg a Súlyemelő Masters' Európa-bajnokságot, ahol harmincnegyet ország több mint ötszáz versenyzője fogja képviseltetni magát.

BALOGH KATA
BOGLÁRKA

2018. június 16. és 23. között egy egyhetes versenysorozatban mérik össze erejüket Európa veteránjai. Ez a korcsoport magába foglal

minden harminc év feletti sportolót, úgy nőket, mint férfiakat. A Műegyetemen hagyománya van a veterán versenyeknek. A BME volt az első, ahol veterán versenyeket rendeztek, s most nemzetközi szinten is igyekszik ennek eleget tenni.

A versenyre 554 nevezés érkezett, amelyből 162 női, valamint 382 férfi. Az esemény legidősebb indulója 82 éves, de a MAFC súlyemelői között is van egy 81 éves versenyző. A Műegyetem képviselteti magát már végzett vagy éppen végzés előtt álló hallgatókkal. Kalmár Armand, a MAFC súlyemelő szakosztály vezetője elmondta, „ez a verseny próbarendezés, a későbbi nagyobb tervekhez.” Úgyhogy a jövőben is érdemes figyelni súlyemelőink tevékenységét.

A versenynek a BME Sportközpont ad otthont, további információért keresd a hivatalos „European Masters' Weightlifting Championship 2018” Facebook oldalt.

A bűvészet terápia

Nem csak a nézőnek, a világbajnoknak is

Szeretted volna valaha, hogy a mesék csodái valósággá váljanak? Nyűgözted volna le valaha a tudásoddal tanárod gyermeki énjét is? A bűvészet kétszeres világbajnoka, **Hajnóczy Soma** nemcsak oktatóját, hanem a világot kápráztatta el varázslattal. Interjúnkban őt kérdeztük az egyetemi évekről, a szakma rejtelmeiről és a terveiről.

KUN ZSÓFIA
LÁSZLÓ GÁBOR

Hogy kerültél Molnár Gergely, alias Mr. Jupiter, egykori mestered mellé?

Ismerős ismerősének ismerősén keresztül. Mint a legtöbb gyereknek nekem is volt egy bűvész dobozos korszakom. Csak ahogy a legtöbb fél vagy egy év után leteszik, én így maradtam. Szoktam mondani, hogy én vagyok a hibaszázalék, akinél nem múlt el a szenvedély. Egyre komolyabban kezdtem vele foglalkozni és megtaláltuk a mestert, aki két-három év alatt lefektette nálam a szakma alapjait. Egy háznál is fontos a megfelelő alapozás, ugyanígy van ez a bűvészetben is. Erre lehet később igazán jól építkezni. Rögös az út a színpadig, de mondhatni jó alap nélkül lehetetlen oda eljutni.

Mit jelent a szakmában a biztos tudás, a jó alap?

Fontos, hogy mind technikailag, mind előadóiilag megkapd azokat az input eszközöket, amik segítenek abban, hogy aztán később továbblépj a magad útjára. Beszélhetünk itt kellékek kezeléséről kezdve, előadástechnikai fortélyokon át, a színpadra kiálláson és a beszédtechnikán keresztül a néző megszólításáig.

Mi volt az első trükköd és ki-nek adtad elő?

Őszintén nem tudom, hogy mi volt első, amit sikeresen bemutat-tam, biztos valami bűvész dobozos attrakció volt és a családomat szórakoztattam vele... Vagy ők szórakoztak rajtam, erre már nem emlékszem.

Milyen a jó előadóterem?

Színház, megfelelő hangosítással, világosítással és felfelé emelkedő elcsúsztatott ülésrenddel, ahol mindenki jól rálát a színpadra. Számomra a legideálisabb 800-1000 emberig. A bűvészet olyan, mint a stand up, egy élő műfaj. Nagyobb nézőszám esetén a kivetítő elvesz az élményből. Többször léptem fel a blackpool-i 3600 fős operaházban (Európa legnagyobb színháztermében), vagy a világbajnokságon, ahol több, mint 4000-en nézték a műsort. Itt már muszáj képernyőn is mutatni az előadót. Ez egy megoldás, de nem feltétlenül szerencsés.

Mi a kedvenc trükköd?

Nincs ilyen, mindig aktuális, hogy épp melyik áll a legközelebb a szívemhez. Most ez épp egy együttműködés

egy zeneszerzővel és a győri filharmonikus zenekarral. Ők nemcsak eljátszák a zenét az előadásomhoz, hanem szerves részét képezik a műsornak, bevonódnak és a szórakoztatás lételemét alkotják mellettem. Emellett nagyon szeretek videókat gyártani, Showder Klubba anyagot írni. Nem egy dolog a fontos, hanem hogy a bűvészet minden ágában megtaláljam azt az egyensúlyt, ami boldoggá tesz.

Téged is el lehet varázsolni?

Ritkán látok számomra megfajthatatlan produkciót, sokszor elég gyorsan rájövök, hogy mi történik. A bűvészet is egy látásmód, amibe az ember beletanul és tudja, hogy mi, hogy működik. Háromévente van VB, idén Koreában lesz és már második alkalommal leszek a 9 fős zsűripanel része. Bevallom, ott azért meg tudnak lepni, az mindig érdekes szokott lenni.

Végzős egyetemistaként lettél világbajnok. Mit tanultál a felsőoktatásban?

Tudod, deriválni, integrálni... A Műegyetemre jártam, GTK-s voltam, ahol a Kontrolling szakirányt választottam.

Iszonyat fontos volt az egyetem, és ha azóta a sok fiatal bűvész felteszi nekem a kérdést érettségi környékén, hogy mitévők legyenek, mindenkinek azt mondom, hogy menjenek egyetemre. Attól függetlenül, hogy én sem a szakmában helyezkedtem el, a BME-től látásmódot, gondolkodásmódot, rendszerszemléletet és kitartást tanultam. Életem egyik legjobb öt éve volt, amit ott töltöttem: a barátok, a bulik, a szerelmi kapcsolatok és minden más miatt. Egy szuper hullámvadászt volt egyetemistának lenni és ezt semmiért nem cserélném el.

A felsőoktatási létben az a fantasztikus, hogy egy nagyfokú szabadsága van az embernek, ami korábban, a gimnázium alatt nincs, viszont még nincs egy olyan felelőssége, ami később a felnőtt korral jár. A hallgatót jó esetben a szülei még támogatják, és rengeteg szabadideje van, mikor épp nem tanulni kell, mondhatni egy nagyon mézédés időszak.

Hogy kell elképzelni egy bűvész világbajnokságot?

3 évente rendezik meg a bűvész világbajnokságot. Az országos bajnokságokat követően

a delegáltak a kontinensviadalokon mérik össze tudásukat, ahonnan ki lehet jutni a VB-re, csakúgy mint a sportban. Emellett minden országnak vannak mandátumai, hazánk minden 3. évben 2 bűvészt küldhet a megmérettetésre. A világversenyen több különböző kategóriában indulnak a résztvevők. Ezek a manipuláció, ami a kez ügyességi trükköket takarja, az illúzió, ahova például emberek kettévágása is tartozik, a humoros bűvészet, mikor a közönség megnevettetése a cél, a mentál bűvészet, mikor ki kell találni, hogy mire gondol a néző, és az általános bűvészet, ami a korábbiak elegye, például ügyes is vagy és vicces is vagy, ketté vágsz egy nőt, és kitalálsz mire gondol közben. Én ez utóbbi kategóriát nyertem meg. A verseny egy hétig zajlik, majd az esemény lezárásaképp van egy szuperdöntő, ahol a kategóriák világbajnokai mérik össze tudásukat. A győztes érdemli ki az abszolút nagy díjat, a Grand Prix díjat, amit 2009-ben, Pekingből szintén én hoztam el. A győzelmemnek több komponense is lehetett, az első és legfontosabb dolog az eredetiség, hogy új dolgokat tudtam

mutatni a szakma számára. Második tényező, hogy a műsor szórakoztató és vicces volt, és a harmadik, a zene szeretete, amit nagyon speciálisan használtam fel a produkciómban. Gyerekkorom óta több hangszeren játszok, világbajnoki műsorom zenéjének egy részét is én írtam, mindamellet, hogy precíz zenekövetéssel komponálom meg a színpadi jelenlétemet. Ez a sikeres egyveleg hozta meg számomra a sikert.

Milyen érzés az asztal másik oldalán ülni?

Sokkal nyugodtabb zsűritagnak lenni. Mivel én is voltam versenyző, tudom, hogy ők min mennek keresztül a színpadon. A világbajnokság egy olyan iszonyú stressz a résztvevőknek, amit alig tudok szavakba dönteni. Az ellenségemnek nem kívánnám ezt a nyomást. Az ember élete forog kockán a 8-9 perces műsorában, ahol tulajdonképpen 8-9 év munkáját mutatja be, és egyszerűen nem hibázhat. A sírás és fellépés előtti hányás visszatérő tényező mindenkinél, annyira lelkileg kisemmiz a megfelelési kényszer. Nyolc különböző országbeli bíró társammal együtt egy 1-100-as skálán pontozunk, amihez kell, hogy szakavatott szemmel több száz műsort lássunk és otthonosan mozogjunk a különböző kategóriákban. A 9 fős bizottság nemzetközi bűvész szaktekintélyekből, TV show producerekből és korábbi világbajnokokból áll.

Videón láttam a hajléktalanok-kal készített mutatványodat. Hogyan tud egy bűvész részt venni a társadalmi szerepvállalásban?

Annak a videónak az ötlete már régóta megfogalmazódott bennem, de megvalósításhoz vártam az ihletre. Most már viszonylag sokan ismernek, követnek a közösségi médiában, amivel a felelősség is együtt jár. Lehet ökörködő tartalmakat gyártani, de ilyen látogatószámnál, minthogy az említett videóval is több millió embert elértem, fontos, hogy üzenetet tudjak átadni azzal, amit csinálok. Mindig próbálok segíteni. Rendszeresen segítek a Bátor Tábornak, készítettem nekik adó 1% adományozásra buzdító videót, önkénteskedek vagy jótékonyági fellépést vállallok. Sokat kaptam az élettől, sokat küzdöttem azért, hogy most ilyen pozitív legyen az életem és épp ezért fontosnak tartom, hogy adjak vissza másoknak belőle a saját csatornáimat használva. A hajléktalanos videó érdekes és egyben kényes téma, mert a rászorulóknak varázslatolt olyat, amire szükségük volt. Nem akartunk megosztó tartalmat létrehozni,

se megbántani senkit sem, de meghatónak sem szántuk, annak ellenére, hogy a visszajelzések alapján többen elsírták rajta magukat. A pénzajándékot túl az igazán fontos az volt, hogy mennyien megnézték. Ha őket tudtam motiválni arra, hogy adjanak másoknak, akkor már megérte. Én is tudtam adni a látogatóknak, a pozitív üzenettel, az empátia, a szeretet és a törődés érzését élhették át áttételesen nézők. További ötleteim vannak, de még nem fedném fel őket. Egy dolgot elárulhatok, éppen egy Anyák napi videón dolgozunk (Ez a videó már megtekinthető Hajnóczy Soma youtube csatornáján. *a szerk.*), ami hasonlóan az előbbihez egy kedves, hálás téma.

Egyszerre vagy zenész, zeneszerző, humorista és prezenter. Hogyan tudsz mindezekre időt szánni?

Nehezen. Három szeretett hobbi van gyerekkorom óta, a bűvészet, a zene és a videózás. Az első alkotja az utóbbi 10-20 évben az életemet, a legutolsó meg kiválóan beépíthető a Youtube segítségével. A videókat nem azért csinálom, hogy sokan nézzék, kedveljék. Ha egy tucatnyi ember követné csak, akkoris csinálnám. Azért videózom, mert imádok videózni. Persze, jó érzéssel tölt el, ha sok emberhez eljut és érdekli őket, amit csinálok. A zenét is beépítettem a műsoraim részeként, de azért hiányzik az örömmelés. Innentől időmanagement kérdése, hogy mire szánsh és mire nem. Őszintén megmondom, én munkamániás vagyok, imádom csinálni, és megesik, hogy túltolom. A legtöbb küzdelmem az abból fakad, hogy jussom idő pihenésre, családra és barátokra. Ha csak dolgozom az is boldoggá tesz, de az igazi boldogság az egyensúlyban rejlik.

Szüleid hogy álltak a művész beállítottságodhoz?

Világ életemben ügyvéd és közgazdász akartam lenni, de a szüleim ragaszkodtak hozzá, hogy bűvész legyek. Természetesen ez nem így van, de tény, hogy nem volt nehéz a saját utamat járnom, mindenben támogattak, amit valaha kipróbáltam, soha nem kellett semmiről sem győzködni őket. Belső megállapodásunk volt, hogy amíg én tanulok, addig segítenek mindenben, amit szeretek. Azt vallották, hogy testvéremmel együtt próbáljunk ki bármit amit szeretnénk, ha kell akkor bukjunk bele. Az én utam is botlásokkal és nehézségekkel volt kikövezve, de ez mind kellett ahhoz, hogy megtanuljak felállni és újrakezdeni. A diploma évében világbajnokságot nyerni a legnagyobb szerencse volt számomra, az egyetemet elvégezve rogyásig voltam

nemzetközi megkeresésekkel. Ha ez nem így lett volna, akkor sem hiszem, hogy szüleim egy munkába kényszerítettek volna, sokkal inkább mondták volna azt, hogy menjél és próbálj szerencsét!

Mennyire vagy más ember, mint akit a közönség lát?

A rivaldafényben előadóként fontos, hogy önazonos legyek, igyekszem minden platformon így viselkedni, hogy ne hazudtoljam meg magam. Persze, egy eltúlzott valója az előadó énem a hétköznapi magamnak. A színpadon azt mondják vicces vagyok, nagyon szórakoztató, de magánéletben nekem is szükségem van üres járatokra és nyugalomra. A nézőket, akik az előadásodra eljönnek, nem érdeklí, hogy ballabas napod van, így muszáj, hogy a munkát teljesen elválazzam az életemtől. Mikor a publikum elé lépek, ott nekem minden esetben teljesítenem kell. Ha néha rossz kedvem van műsor előtt az előadás terápiaként hat rám. Az előadásból töltekezem, feldob és akár sokkal boldogabban jövök le a színpadról, mint ahogy nekikezdek a műsornak.

Te hogyan támogatod a csodára éhes belső gyermeked?

Rengeteg fagyaltot eszek! Ez nem igaz, de jó lenne. A fő hobbijaim mellett más dolgokat is szeretek, régóta érdekel például a társasjátékfejlesztés, szeretek mind játszani, mind játszani. Az egyetemi társaságunk a mai napig tartja a kapcsolatot és összejárunk. Évente szervezünk magunknak nagy vetélkedőt, idén ünnepeljük a jubileumi 10. megmérettetést. Igyekszem megadni magamnak a játék élményét. Emellett a bűvészet azon túl hogy munka, azért valahol szórakozás is egyben, a kreatív alkotó folyamat a gyerekkori abszolút flow élményt adja vissza számomra.

Milyen varázslatra számíthatunk tőled a jövőben?

Őszre egy nagyméretű előadással készülünk a Papp László Sportaréna. A műsor címe: Champions of Illusion. Világbajnok illuzionistákból álló csapatot hoztunk össze, és hívtunk el Magyarországra. Könnyű dolgom volt a meghívásokkal, a közel 40 országra kiterjedő fellépési rutinom miatt a bűvészek krémjét személyesen ismerem. Emellett a zene és a bűvészet kapcsolatáról írok egy idén megjelenő könyvet és telefonos bűvész alkalmazásokat is fejlesztünk. Szerencsés vagyok, mert már én válogatom meg, hogy mit vállallok el és mit nem. 33 éves vagyok, de már most azt érzem, hogy rövid lesz ez az élet ahhoz, hogy olyan dolgokra pazaroljam, amihez nincs kedvem.

Megkérdeztük

Újságírók mérnök bőrben

Kun Zsófia

Az építészet egy érzékletes leírással kezdődik, ami meggyőzi a megrendelőt a közös munka sikerességéről. A gördülékeny kommunikáció a hatékony együttműködés alapja. Az újságírás által az ember megtanul fogalmazni. Nemcsak a megbízói leveleket tudja megfelelő rutinnal kezelni általa, az építészeti újságírás is feltárul

előtte mint lehetőség. A szakma nagyjaival beszélgetni interjú okán szintiszta tanulás és motiváció, kapcsolatépítésnek sem utolsó.

Csizmadia Eszter

Újságírói tapasztalatom főleg a szakdolgozat-íráskor bizonyult előnynek. A konzulensem külön megdicsért, hogy milyen könnyen tanultam meg tudományos szöveget fogalmazni. A mérnöki szemléletet is hasznosítom az írás során, hiszen egy cikket logikusan kell felépíteni, amiben sokat segít az analitikus gondolkodás képessége. A változatosság pedig gyönyörködtet, így eredményesebb vagyok mindkét területen, mintha csak az egyikkel foglalkoznék.

Fazekas Árnika

Mérnök vagy nem – bárkinek hasznára válik a tapasztalat, amit egy újságnál szerezhet. Én sem annyira az írásra születtem, inkább szükségem volt rá, mivel sok gyengeségemmel kellett szembenéznem: felvállalni a véleményemet, megtanulni kritikát fogadni, idegeneket felkeresni, ha kell, rámenősnek lenni. Viszont emellett alkalmat ad kiszakadni a hétköznapiokból, miközben hasznosnak érzem, amit csinálok. Mindig jó látni, amikor valaki elvesz a standról egy-egy újságot, és csak remélni tudom, hogy el is olvassák.

Tacsai Kornélia

Fél embernek tartom azt, aki csak saját szakmája iránt érdeklődik, és szakbarbárként egyetlen szűk szeptét látja a világnak. A szögletes mérnöki ismeretek elsajátítása után számomra új és kihívást tartogató színfolt az újságírás, melyben motivál a tudat, hogy írásaim hozzásegíthetik az olvasót ahhoz, hogy tájékozódjon, vagy újabb perspektívákat, érdekes emberi történeteket ismerjen meg. Az olvasás közben születő egy-egy gondolatcsíra, akár beláthatatlan magasságokig is növekedhet. Ezért érdemes írni. Én ezért írok.

István Adrienn

Általános nézet, hogy a mérnök szakmák inkább reális beállítottságot, az írói szakma pedig inkább humán látásmódot igényel. Szerintem ez nem teljesen igaz. A mérnököknek igenis szükségük van a kreativitásra, ahogy az írástudomány is hasznukra válik. Jegyzőkönyvek, tervek, jelentések írásától kezdve prezentációk frappáns megfogalmazásáig szinte mindehol jól jön. De ugyanakkor az újságíróknak is szüksége van realitásra, hogy objektíven tájékoztathassák az olvasót. Igazából a két szakma kéz a kézben jár.

Balogh Kata Boglárka

Amikor gondolatokat szeretnénk megosztani másokkal, szavakkal kódoljuk azokat. A fejünkben kavargó dolgokat bizony nem kis feladat a másik fél számára is érthetően tálalni. Az, aki az élményeiben nem csak részt vesz, hanem azokat meg is fogalmazza, igazán megéli a pillanatot. Mérnökként vagy közgazdászként információkat próbálunk átadni mások számára, amelyeket nem lehet hanyag módon össze-vissza dobálni. Így az írás nemcsak művészet, hanem létszükséglet, amit mindenkinek tanulnia és fejlesztenie kellene.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: ISTVÁN ADRIENN • FOTÓ: KORONCZI RICHÁRD

Látták, hallották, és el is követték

Más zenei előadók ismertségét kihasználva paródiát készíteni igazán véleményes műfaj. Mi történik akkor, ha csupán a stílust vesszük kölcsön, és nem a vicc, hanem a hangulat megragadása a lényeg? **Darvas Benedek és Czitrom Ádám** a Láttalak, hallottalak, elkövetlek című albumával erre vállalkozott.

LÁSZLÓ GÁBOR

A zenei paródiáknak régre visszanyúló hagyományai vannak hazánkban. Hofitól kezdve a Voga-Turnovszkyduón át egészen az Irigy Hónaljmirigyig sokan próbálkoztak ezzel a műfajjal több, de inkább kevesebb sikerrel. Azonban az egyes zenekaroknak csak stílusát, jellegzetességeit átvenni, és nem a már elkészült számokat parodizálni nem mindennapi kísérlet. Ennek ellenére azért tévedés lenne azt hinni, hogy amit Darvas és Czitrom albumán hallhatunk, az egy teljesen új megközelítés lenne. A nyolcvanas évek elején

Szikora Róbert „Így jácctok ti” címen készített már hasonló összeállítást, igaz, az nem az alternatív zenére, hanem a kor populárisabb magyar és külföldi sztárjaira koncentrált. Ami Szikorának az LGT, a Neoton és a KFT volt, az Darvaséknál a Hiperkarma, a Quimby, a Neurotic és hasonló társaik. Paródiának azért nem hívja az alkotópáros az elkészült anyagot, mert nem eredeti dalokat írtak

át, hanem saját számokat és szövegeket készítettek az adott előadó stílusában. Párbeszédbe léptek velük, amelyből nem zárták ki saját hangjukat és zenei világukat sem. Az elmúlt 30-35 év hazai underground zenéjére sok minden mondható, de hogy unalmas lett volna, az a legkevésbé igaz. Az alkotók azokat a zenekarokat választották, amelyeket a leginkább szeretnek. Így kerülhetett egy lemezre a

Bizottság dadaizmus, a Kispál és a borz látomásos költészete, Cseh Tamás egy szál gitárja, és az sem marad elégedetlen, aki az Eszkimó asszony fázik című 1984-es kultfilm után még képes lenne Méhes Marietta hangjának megidézett változatát újra végigszenvedni a Trabant együttes énekeseként. Hogy milyen lett az eredmény? Az alkotók elmondása szerint állítólag volt olyan Neurotic rajongó, aki a Svung című átiratukat hallgatva elképedt, hogy ő, aki minden Pajor Tamás szerzeményt ismer, mégsem hallotta korábban ezt a darabot. Ráadás-ként a páros szembesítette az eredeti előadókat is az eredménnyel, a reakciókból pedig videó is készült. Bár saját magán nem mindenki tudott őszintén nevetni, de a másikon kétségtelenül jól derültek a művészek. Darvas és Czitrom kiválóan ragadta meg a kiválasztott zenekarok lényegét és esszenciáját. Nincs olyan szám a korongon, amely ne adná vissza tökéletesen az ihletet adó banda érzetét és ízvilágát. Külön poén, hogy stílusosan a Quimby átiratuk nyomán készítették a Csík zenekar megidézését is, ahogyan az a gyakorlatban lenni szokott. Az egész koncepció akkor válik igazán zseniálissá, amikor hozzáveszük azt, hogy az alkotópáros minden számot a saját lakásában vett fel, és szinte minden hangszereken ők játszanak, legyen szó gitárról, billentyűről vagy akár a Csík zenekar népzenei hangzásvilágának megidézéséről. Az album online formában elérhető, és CD-ként is kapható. Reméljük, lesz folytatás.

Nézőpont

KOSÁRKÓ KLAUDIA

A pesszimizmus ára

*Utálok a hétfőt! Ez a mondat biztosan nem egy sikeres munkahét kezdete, mégis oly sokszor lehet hallani hallgatóktól, munkatársaktól, barátoktól, hogy lassan már mindenki kezdi elhinni, van valami borzalmas és visszataszító ebben a napban. De mi-
ben gyökerezik ez az általános munkaiszony, és tekinthetnénk-e máshogy is a kötelességeinkre?*

Egy neves amerikai kutató, Shawn Achor egész életét arra tette fel, hogy a boldogság és az eredményesség közötti kapcsolatot kutassa, és eredményei szerint a boldogság nem a sikert követi, hanem pontosan megelözi azt. Amikor több mint egy évtizeddel ezelőtt elkezdett előadásokat tartani arról, hogyan motiválhatóak a dolgozók a pozitív pszichológia eszközeivel, sok vállalatnál csak nevettek rajta, mondván, hogy a kemény munkával töltött óráknál semmi sem hozhat

több profitot. Hamar bebizonyosodott, hogy tévedtek, és Achor tanácsai hatására jelentősen növekedett mind a dolgozói elégedettség, mind a cég termelékenysége. Természetesen, ha nem hallgattunk pszichológiát a Harvardon évekig, akkor is könnyen beláthatjuk, hogy hatékonyságunknak, tanulási vagy munkavégzési képességeinknek véges határt szab emberi mivoltunk. Mindenkinek lehet rossz napja, bárki megbetegedhet, kaphat rossz híreket. Ebből következően abszolút objektív, fáradha-

tatlan munkaerő nem létezik, és soha nem is létezett. Az ironikus mégis az, hogy a legtöbb ma működő vállalat, sőt még az oktatási intézmények is ilyen nem létező biorobotokra alakították ki munkakörnyezetüket és igényeiket. Ha ötszázhatvankét tételt betűről betűre bemagolunk, és azt tökéletes pontossággal visszaadjuk, kiváló érdemjegyet kapunk. Ellenkező esetben jön a lejtő, amelynek végén a biztos munkanélküliség áll. Szerencsére ez a tévképzet rendkívül távol áll a valóságtól, és egyre több helyen kezdik felfedezni az optimista szemléletben rejlő lehetőségeket, amellyel jelentősen javítható a tanulás hatékonysága és eredményessége. Már néhány bátorító szó a felettesektől vagy tanároktól is csodákra képes, de saját magunk is sokat tehetünk annak érdekében, hogy megtaláljuk az értelmet a néha szürkének tűnő mindennapokban. Kezdjük például rögtön azzal, hogy soha többet nem mondjuk: utálok a hétfőt!

HIRDETÉS

INGYENES
tankönyvek, szakkönyvek

2018-tól már intézményünkben is elérhető
a Typotex Kiadó könyveit tartalmazó
edu.interkonyv.hu
ingyenes online felsőoktatási adatbázis.

MŰHELY

Felelős kiadó:
Krisztián Dávid
Barabás Zoltán
Főszerkesztő: Szabó Zsolt

Rovatvezetők:
István Adrienn
BME körkép, bme.korkep@muhely.com
Fazekas Árnika
Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com
Kulcsár Dorottya
Közelet, kozelet@muhely.com
Balogh Kata Boglárka
Sport, sport@muhely.com
László Gábor
Magazin, magazin@muhely.com
Technika, technika@muhely.com
Csizmadia Eszter
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Kép- és tördelészerkesztő:
Koronczi Richárd

Az újság készítésében résztvettek:
Kupcsik Réka, Kosárkó Klaudia,
Pipis László, Varnyu Iván

Szerkesztőség:
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3.
K. alagsor 80/a.
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:
E-mail: info@muhely.com

Nyomda:
Lapcom Zrt.
Felelős vezető: Andreas Merz

Az újság megjelenik kéthetente
6500 példányban.

Ingyenes.
HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására. A megfejtéseket a muhelymegfejt@gmail.com e-mail címre várjuk **május 27-ig**. Előző számunk nyertese: **Skublics Péter**.

😊	Fog- orvosi kezelés	Olasz autójel	Ing része	Yard röviden	Fagyi németül	Alulra	Birka	Észak	Termelő Szövet- kezet	A közelebbi	Bódul	Betakarít	Tejes ital	😊
1.	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	E
Oxigén	▶	Viszlát! Dupla nulla	▶	▶	▶	▶	▶	Bor jelzője Birtokol	▶	▶	▶	▶	▶	▶
Labda a hálóban	▶	▶	▶	Sierra Liter	▶	Von játék jármű	▶	▶	▶	Sütni angolul Főzés eszköze	▶	▶	▶	▶
Író eszköz	▶	▶	▶	▶	Kelvin Hidro- karbon	▶	Sugár Jelez a kutya	▶	Verseny- szám Hátráló	▶	▶	▶	▶	▶
E.szám 3. szem	▶	Év Irodami műnem	▶	Iroda Állóvíz	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Totem része! Viszlát!	▶	▶
2.	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Foszfór Évei száma	▶	Tempo Angolai város	▶
Egész	▶	▶	Régi Ébred költőien	▶	Fegyver típus Bal	▶	▶	Garzon Kína része!	▶	▶	▶	▶	▶	Zorro
Egyenes	▶	▶	▶	Hupli az úton E napon	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Nagy varázsló GJ	▶	▶
😊	Hírszer- ző, spion Bázis	▶	▶	▶	A biosz is ez Tanuló vezető	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Út jele
Magyar tenger	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	Hordó jelzője	▶	▶	▶	▶	▶	▶

május 26., 19.00

Szkéné Színház

M/Ámor, vagy amit akartok

zenés vígnépszínművelet

A feltörekvő, fiatal Terminál Workhouse társulat az évadban utójára, május 26-án mutatja be a Szkénében nagy sikerű, sajátos shakespeare-i dramaturgián alapuló, de igazán mai, fergeteges vígjátékát. Az önfeledt szórakozás és könnycsorgós nevetés mellett valódi (mai) problémák, általános emberi kérdések kerülnek elő az elgondolkodtatóan mulattató zenés vígnépszínműveletben.

A független színházi alkotókból álló Terminál Workhouse az elmúlt évad során a semmiből robbant be a magyar színházi köztudatba, és azóta is megállíthatatlanul száguld tovább újabb és újabb izgalmas, aktualitással telített bemutatóival. A M/Ámor, vagy amit akartok című előadás létrejöttét hosszú, de annál kreatívabb közös alkotómunka előzte meg, melyben

minden közreműködő alkotóként vett részt. Az előadáson mindez látszik is, a színpadot eleven, élő alakok népesítik be, mondataik a mi mondataink is lehetnének, miközben nevetünk abszurd helyzeteiken.

A Shakespeare-komédiák sajátos dramaturgiáján alapuló darabban (melyet a színészek improvizációja alapján Dancsecs Ildikó írt) négy fiatal szerelmes történetét ismerjük meg, akik a felnőtté válás útján esetlenül lavíroznak a rögzött magyar valóságban. A helyszín, mivel magyar vidékről van szó, természetesen a kocsmá, ahol Puck varázscseppjét a Sztárlájt partyszervíz által delegált zenész-csapos házifőzésű pálinkája váltja le, melynek hatására feltáruznak a legféltettebb titkok, a fiatalok pedig szembe néznek saját félelmeikkel, önmagukat gátló frusztrációikkal.

Szereplők: Bakonyi Alexa/Gerlits Réka, Kálóczi Orsolya, Géczi Zoltán, Molnár Gusztáv
Zenél: Simon Attila
Jelmeztervező: Tóth Hajni
Dramaturg: Dancsecs Ildikó
Zeneszerző: Pagonyi András
Produkciós vezető: Gáspár Anna
Rendező: Dömötör Tamás

A szöveggönyvet Shakespeare Szentivánéji álm cselekménye és a színészek improvizációja alapján írta: Dancsecs Ildikó
A Terminál Workhouse és a Manna Kulturális Egyesület közös előadása.

www.szkene.hu • 1111 Bp. Műgyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásait a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jelígyével.

Mennyből az angyal

Az utolsó pillanatban sem bántam meg a tettem. Amikor a kemény löket a mellkasomnak csapódott, és én hátrafelé zuhanni kezdtem, akkor is csak arra tudtam gondolni, megérte. Kilökhettek a mennyből, megfoszthatnak a rangomtól, elszakíthatnak mindentől, amit ismerek, akkor sem fogom megbánni, amit tettem.

Azt mondják, a hazugság bűn. Ne higgyetek nekik! Az angyalok is hazudnak.

A zuhanás hosszú és csendes. Biztos azért van így, hogy legyen idő átgondolni a tetteket. Arra számítanak, a végén majd eljutok a bűnbánathoz. Oldalra nézek. A szárnyaim fehér palásként lobognak mellettem. Használhatatlanok. A végük lassan feketedik, mintha egy festő elkezdte volna átszínezni őket. Fáj, ahogy a sötét egyre többet elemészt a tiszta fehérségből, de nem foglalkozom vele. Nem érdekel a fájdalom, vállalom a következő ményeket. Akkor is, ha biztos vagyok benne, hogy nem nekik volt igazuk.

Az emberek védelmében cselekszünk, mindenki ezt mondja. Valójában azonban csak e mögé a magasztos mondat mögé rejtjük, milyen romlottak is vagyunk. Büntetjük a vétkezőket, ítélkezünk, és közben azt állítjuk, mi felsőbbrendűek, jobbak vagyunk. Lenézni a szerelmet, a vágyakat, a reményt, az akaratot, az egyéni gondolatokat, megvetni a csábítást, a félelmet, a magányt. Csak azért, mert mi egyiket sem birtokolhatjuk.

Az emberi életek, az apró kis fellobbanások a világ-mindenség végtelen történetében, számunkra értéktelenek, és mégis a mi feladatunk védeni őket. Ezért gondolják az angyalok jobbnak magukat. De tévednek. Az emberek egyszerre képesek szeretni, gyűlölni, utálkozni, ölelni. Elnek és meghalnak. Igyekeznek nyomot hagyni a világban. Verseket és regényeket írnak, zenét szereznek, képeket festenek. Ők maguk az élő művészet, az egyéniség. Fájdalmasan él bennük saját halandóságuk, épp ezért igyekeznek minél

jobbak és jobbak lenni. Számunkra az idő végtelen, így elfelejtettük értékelni ezeket a dolgokat. Elfelejtettük a tökéletlenség varázsát, a hibák szépségét.

Még mindig zuhanok, a szárnyaimat égeti a fekete forróság. Egy szempár képe úszik be csukott szemhéjam elé. Olyan zöld, mint a tavaszi fű, a friss hajtás. Az angyalok az összes érzélem közül a szerelmet tartják a legkevesebbre. Én tudom, hogy ez a legcsodálatosabb mind közül. Jobbra és többre ösztönzi őket. Vannak hirtelen és lobogva égők, vannak csendesen és sokáig parázslók. A szerelem képes porba dönteni világokat, majd újakat felépíteni belőlük. A legszebb dalok mind belőle táplálkoznak. És én is miatta zuhanok a mélybe.

A zöld szempár egy művésze. Tehetséges festő, akiben olyan tisztán és bemocskolhatatlanul lobog az alkotás iránti vágy, mint a hajnalcsillag az égen. Megmászhatatlanul és kitörölhetetlenül. Nem ez volt a feladatom, én mégis mellé szegődtem. Mert vonz valami, ami erősebb minden köteléknél, szabálynál vagy eszménél, amik szerint eddig léteztem.

Már az első este megérezte, hogy ott vagyok. A zöld szemek kíváncsian járkák körbe a műtermet, amit csak a hold ragyogása világít meg. Egy pillanatra elidőz rajtam, pedig tudom, hogy nem láthat, aztán el is fordul, a kezébe veszi az ecsetet, és munkához lát. Lassan mellé telepszem, és figyelem, ahogy a hatalmas fehér vászon megtelik színekkel és vonalakkal.

Megdermedek, amikor a foltok lassan összeállnak, és felismerem egy szárny elegáns íveit, az arany-színű hajszálakat, az arcot és a szemet. Saját magammal nézek szembe, minden vonásom tökéletesen tükröződik a képen. Lassan, nagyon lassan fordulok meg. A zöld szempárban vágyakozás, remény, félelem és zavar kavargó. Nem a festményt nézi, hanem egyenesen engem. Ijedség cikázik át rajtam, ahogy közelebb lép, de nem mozdulok. Hagyom, hogy a festéstől durva kéz végig-

simítsa az arcomat. Az élő, emberi bőr kósza érintése megremegteti a bensőm.

Az idő egybeolvad és megáll. Ecsetvonások, színek és érintések. Csók, ölelések, szerelem. Bűnös élvezetek, amiket egy angyalnak soha nem lenne szabad megtapasztalnia. Az ujjak, ahogy a fehér tollakat cirógatják, az ajak, amik minden gondolatot fedtetnek egyetlen csókkal. Színek: kék, vörös, rózsaszín, sárga, a bíbor összes árnyalata. És az az őrzítő zöld, ami hol olyan sötét, mint a borostyán, és vágynak tőle eltelve követte minden mozdulatom, hol olyan tiszta és eleven, mint az első tavaszi rügyek a fán, miközben az ecset fáradhatatlanul vándorol a vásznon.

Már mindenhol csak ezt a színt látom. A zuhanás mintha még őrzítőbben lelassulna, ahogy a mellkasom összeszorul. A tollaim már szinte teljesen korom feketék, a fájdalom ívbe görbíti a hátam, torkomból kiáltás akar feltörni, de ellenállok a csábításnak. Kinevethetnek, megalázzhatnak, megbüntethetnek, azt tehetnek velem, amit csak akarnak. A szerelem akkor sem értelmetlen, és az emberi élet sem olyan mihaszna, mint azt gondolják. Egy zöld szempár. Ennyi az egész. Valami olyan, amiért érdemes elbukni.

A szemek most fájdalmasan csillognak. A mozdulatok riadtak és kapkodók. Nem akarok búcsúzni, ahogy ő sem. De muszáj, mert fény derült a titokra, amire soha nem szabadott volna rájönnie az égnek. Az elválás íze keserű, sós könnyek keverednek bele, az ő csodálatos könnyei, amik minket siratnak.

Az angyalok nem tudnak sírni. Nekem most mégis patakok csíkozzák az arcom, amik forrón égetik a bőröm. Ez a fájdalom még elviselhetlenebb, mint az, ami már a lapockáimnál mardossa a szárnyamat. A fülem cseng, végtagjaimat hol elengedi, hol összehúzza a görcs. Én mégsem gondolok egy pillanatra sem magamra. Csak a zöld szemek fájdalma jár az eszemben. Újra vele akarok lenni,

érinteni és megvigasztalni. Egy pillanatra minden elcsendesül. Abba marad minden, az egész világ egy dermedt pillanatba sűrűsödik. A becsapódás pillanata ez a néma másodperc, amikor nem érzek, nem látok és nem hallok semmit, csak az egyenletes üresség az, ami körbeölel.

Aztán lassan tisztul a kép, utolérnek az érzések. Az őrzítő fájdalom lassan kúszik fel a karjaimon, a lábaimon és a szárnyaimon keresztül. Nem tudok mozdulni, hosszú órákig, de talán hosszú napokig sem. Aztán mégis lassan fölállok, a lábaim remegnek, egész testem gyenge, ruhám cafatokban lóg. Egyik lépést követi a másik, egy belső hangot követek, ami egyre csak egy célt süvít a fülemben. A szárnyaim vége a koszos földet súrolja, de a szurokfekete tollakon meg sem tapad a sár és a mocok. Azonnal megérzi a jelenlétem, de nem lát meg egyből. Ahogy a várakozástól csillogó szem körbefordul a műteremben, összeszorul a szívem. Megváltoztam, és az ember csak ember marad, bármilyen különleges is. Vajon mi lesz, ha most rám pillant majd? Csalódni fog? Félni? Legszívesebben azonnal elmenekülnék, de már nem tehetem. Eldöntöttem, hogy vállalom a következő ményeket.

A tekintet végre megállapodik rajtam. Figyelem az érzelmeket, amik a másodperc törtrésze alatt keresztül suhannak rajta. Öröm, meglepettség, ahogy az arcomat fürkészi, csodálat és értetlenség, fájdalommal keveredve, ahogy észreveszi a szárnyaimat. Félelem azonban sehol. Az ajkak elnyílnak egy pillanatra, mintha mondani akarna valamit, de aztán meggondolhatja magát, helyette csak közelebb lép. Érintése ismerős és felkavaró, ahogy a hosszú ujjak az arcomon, a vállamon vagy a szárnyaimon kalandoznak. Én csak állok mozdulatlanul, mert az egész olyan letaglózó, el sem akarom hinni. Aztán a szája rátalál az enyémmre, és a csók nyomán elenged a dermedtség, a testem újra megelevenedik.

Szeretni, vágyani, ölelni, reménykedni, csókolni, bűnbe esni és vétkezni újra és újra. Ilyen érzés kizuhanni a mennyországból.

KOVÁCS KRISZTINA

Emlékeztetőül

Előző lapszámunk vitaindító cikkében Csizmadia Eszter arról írt, hogy „Mit jelent ma magyarnak lenni? Történelmünk, kultúránk és természeti értékeink közösek, de mennyire ismerjük őket valójában, és mennyire képezik az identitásunk részét? Hogyan nyilvánul meg a nemzettudat a XXI. században?”

Gerencsér Noémi

A nemzettudat nem attól függ, milyen ételeket szeretünk, vagy melyik kártyajátékot játszottuk kiskorunkban. Még csak nem is attól, hol élünk. Igen, fontos, hogy mindenki tisztában legyen hazája történelmével, hiszen ez is hozzátartozik az egészséges öntudathoz. Az is fontos, hogy nyelvünket, amelyet születésünk óta beszélünk, és nemzetünk egyik legmeghatározóbb jellemzője, helyesen használjuk. De nem ettől lesz valakinek helyén a nemzeti tudata.

Vannak, akik elköltöznek külföldre egy jobb élet reményében vagy kalandvágyból, esetleg más okból. Ez még nem jelenti azt, hogy ne tartanak magukat magyarnak, a nemzettudatuk ne lenne épp olyan erős, mint egy itt élőnek. Olyan is van, aki elköltözik, mert nem itt találja meg a helyét, azonban Angliában vagy Németországban vagy még messzebb, a személyiségének sokkal megfelelőbb kultúrában tud élni.

Létezik ennek az ellentéte is. Valaki talán nem ide született, nem itt tanult meg beszélni, írni, olvasni, de az élet idesorodta, s húsz év után teljes mértékben magyarnak tartja magát.

Kükedi Anna

A hazaszeretetről két példa jut eszembe. Az egyik a nyelvünk, amely amellet, hogy tudvalevőleg egyedülálló, a gondolkodásom alapja. Nehezen tudnám nélküle kifejezni, amit érzek, vagy tapasztalok, hiszen a szavainkon keresztül tudunk gondolkodni is. Ezáltal igen nagyon belénk kódolt, nincs olyan gondolat, ami ne szavakból állna össze. A tapasztalt valóságom kicsit a nyelvem is. Ha valaki kimondja, hogy „ej, mi a kő! tyúkanyó”, semelyik más nyelven nem lenne értelme, viszont számunkra emögött a mondat mögött ott áll egy nagy költőnk, történelmünk viharos korszaka, szabadságunk és nemzetünk is.

A másik példa meséink világa. A magyar népmesékben a hős mindig megküzd a végén elnyert boldogságért/jutalomért. Emellett külső jeleit is mutatjuk összetartásunknak. Ebben igen kedvelem a magyar faluk elrendezését, a tempom – kocsmá – kisbalt hármását. A másik, ami fiatalságom miatt talán leginkább megragadt bennem, az az a kép, amikor igazán éreztem az összetartozást, az Európa-bajnokságon eredményeket elérő foci válogatottért való szorításkor. A Körúton vonulva és zászlót lengetve tapasztaltam meg először az érzést, hogy nem csak magamban élhetem meg a hovatartozásomat. Sajnálom, hogy mindezen jellegzetességek kiirtásán és eltűnésén kell aggódnunk. Ahogy – valószínűleg – minden más nép is, büszke vagyok különbségeinkre, amik azzá tesznek, aki vagyok. A hazaszeretet, a hazámhoz való mély kötődésem tehát nem feltétlen külsőségekben mutatkozik meg, bár kedvelem kimutatni, hogy hova tartozom, mégis inkább emögött egy meghúzódó tudatlan kötődést érzek.

A Vitaforum rovatunkhoz is várjuk véleményüket az info@muhely.com email címre.